

Lenkai Kviečia Lietuvius Derybosna

Vilniaus Klausimo Nėsa Trockis Išsiųstas į Sibirą?

LENKAI KVIEČIA LIETUVIUS DERYBOSNA.

Berlin, sausio 12. — Lenkų telegrafo agentūra šiandien praneša, kad lenkų valdžia pasiuntusi Lietuvai specialų kurierį į Kauną su nota, raginančia Lietuvos valdžią tęsimui derybų, kurios turėtų įvykti sausio pabaigoje, Rygoje, Latvijoje.

Notoje sugestuojuama svarbiausių klausimų aptarti sureguliuojant ir komunikaciją tarpe šių dviejų šalių parubėžių ir pašto, telegrafo bei geležinkelio susisiekimus.

Panašus pranešimas yra ir iš Varšavos. Jis šią žinią papildo tik tuo, kad esą jokie politiniai klausimai konferencijos svarstymui nenumatomi ir kad Lietuvos atsakymo su nekantrybe laukiama, nors tikima, kad vargiai Lietuva šią kvietimą priimsianti.

VILNIAUS KLAUSIMO NĖSĄ.

Varšava, sausio 13. — Lenkijos užsienio ministeris Zaleskis, ramindamas gandus apie galimumą tarp Lietuvos ir Lenkijos karo, pareiškė: „Nėra nė kokio karo pavojaus su Lietuva dėl Vilniaus klausimo del to, kad jokio Vilniaus klausimo nėra.“ Kalbėdamas gi Tarptautinių Reikalų Sąjungos susirinkime tas pats Zaleskis apie Lietuvą kalbėjo su panika. Prie to jis pabrėžė, kad Lenkijos valdžia laikantis nusistatymo, kad pastaruoju metu Tautų Sąjungos sprendimu Vilniaus reikalas buvęs visiškai ir galutinai likviduotas. Busimose pertraktacijose su Liet. tasai klausimas negalės būti keliamas del to, kad jo nebėsa. Be ko kit to Zaleskis dar pareiškė, kad bus santikiai tarp Varšavos ir Kauno vėl pasidaryti iki trukumo. Tai esą tik karštagalvių darbas, kurie norėtų, kad įvyktų konfliktas. Bet tas konfliktas būtų ne vien Lietuvos-Lenkijos konfliktas. Į jį įsiveltų beveik visa Europa.

TROCKIS IŠSIŪSTA Į SIBIRĄ.

Berlin. — Nors cenzura ir neišleidžia, bet gauta žinių, kad Rusijoje įvykė didelių areštų ir apie 40 priėmimų dabartiniai valdžiai vadų išsiųsti į Sibirą bei kitas nepatogias gyvenimui Rusijos dalis. Tarpe išsiųstųjų esąs Trockis, Zinovievas, Rakovskis, Radekas ir keletas kitų gana stambių ir didelę rolę šalies

tvarkyme ir susitvarkyme lošusių žmonių. Nužūrėtieji išsiuntimui areštuoti umai ir be jokio atsikalbėjimo, kokius nors reikalus susitvarkyti, išsiųsti į nuskirtas jiems vietas. Šita Stalino „ekspedicija“ šiuo esą dar nesibaigia. Tenka nugarinti, kad dar daugiau nors ir menkesnę opoziciją rolę lošiančių vadų bus areštuota ir Sibirui išsiųsta. Šita procedūra esanti nė kiek negeresnė, o gal dar aršesnė, negu budavo caro laikais.

(Vėlesnės žinios nusakos, kad Trockis griežtai atsisakęs priimti tokį „patvarkymą“ ir pasilikęs Rusijoje. Iš Lietuvos gi pranešama, kad Trockis gavęs darbą kaip redaktorius Rusijos Valstybinėje spaustuvelyje, bet esą jam uždrausta spausdinti savo dieninius užrašus).

IŠARDĖ GELEŽINKELIŲ Į VILNIŲ.

Ryga, Latvija, sausio 13. — Nusistatymą link Lenkijos gerai vaizduoja Lietuvos pastarasis elgesys — išardymas dalies svarbiausių geležinkelio linijų tarpe Kauno ir Vilniaus. Bėgiai, sakoma, išimti tuo tikslu, kad jie reikalingi naujai geležinkelio linijai į Klaipėdą. Tai reiškia, kad Liepojaus uostas nukertamas nuo Latvijos pašalių. Latvų laikraščiai žiuri į tą žygį kaip į paskelbimą ekonominio karo. Lietuvos valdžia nenori konferencijos Rygoje del to, kad ten yra Lukoševičius, Lenkijos atstovas, kurio ji nekenčia. Lukoševičius mat davinėjo Lietuvos politikams pabėgėliams pasus į Vilnių.

PAŠALINA ŽYDUS IŠ VALDŽIOS DARBŲ.

Žydų Telegrafo Agentūra iš Kauno praneša, kad įsakymu Lietuvos valdžios Kauno magistratas pašalinęs iš municipalijų darbų 14 žydų. Pašalinimo priežastis esanti — užėmę valdiškas vietas žydai nemoką lietuvių kalbos. Vienas pašalintųjų oficialų esąs advokatas Zimkowski, gerai žinomas lietuvių kalboje oratorius. Sakoma taip gi, kad Kauno žydai sumoka apie 80 nuominių taksų. Tuoju po fašistinio perversmo gruodžio mėnesį, 1926, kuriam inžinieriavo, ponas Smetona ir Valdemaras buvę pasireikią antiseinitės agitacijos, bet šie tai oficialiais daviniai užginčytą.

(Kiek šita žinia teisinga, nesiimame spręsti. Paduodame ją kaip tilpo New York'o „Times'e". Red.)

DĖDĖ PASAKORIUS.

New York „Times" sausio 14 d. paduoda sekamą žinėlę:
„Dzūkija, Lietuva. — Kai rai ir paskalai apie karus nekenkia ramumui Dėdės Pasakoriaus, Lietuvos garsaus pasakų sekėjo. Jo namai stovi prie pat lenkų demarkacijos linijos, kur dažnai eina tarp dviejų šalių nesupratimų. Šita apygardė ypatingai brangi lietuviui patriotui savo grąžios senovės pasakomis ir dainomis, kuo lietuvių kalba yra pusėtinai turtinga. Net ir kaimelis Dzūkija turi poetingą vardą. Tai reiškia „Dainų Šalis". Pasakorius yra žinomas visame krašte kaip „dėdė-pasakorius". Jis žino neišsėmiamą daugybę pasakų ir jas pasakoja pasismagėtinu natūralumu. Jis jau yra virš 100 metų amžiaus ir jei kas nors paklausia kaip senas jis yra, jis atsako: „Oho-o! Nė vienas žmogus to nepasakytų. Aš esu toks senas, kad ir aš jau savo metus užmiršau.“

PAN-AMERICAN KONGRESAS.

Washington, sausio 13. — Šiandien po piet prezidentas Coolidge ir jo palydovų partija išvyko į Key West kur sėdės karo laivai Texas išplaukė į Havaną, Cuba, nes čia bus laikoma Pan-American kongresas. Prezidentas Havanoje sutiktas begalo kilniai. Minimoje konvencijoje dalyvaus kaip Suvienytos Valstijos taip Pietinės ir Centralinės Amerikos valstybės, viso 21 tauta. Kongresas prasidėjo sausio 16 dieną. Šio kongreso tikslu bus sudaryti tamprai unija tarpe Amerikos kontinento esančių valstybių. Kongreso eigą akyliai seks Tautų Sąjunga, kuri tikisi sudaryti bendrus santykius su Pan-American sąjunga.

SKERDYNĖS CHILIJOSJE.

Shanghai. — Haifung ir Lufug srityse ir Kwantungo provincijoje eina pasibaisėtinai žmonių žudymai. Raudonasis teroras eina jau apie du mėnesiai. Jam vadovauja komunistai. Iš minimų vietų korespondentai rašo, kad dviejų mėnesių bėgy esą nužudyta — sušaudyta, nukapota galvos, pakarta — iki 10,000 žmonių. Žmonės žudomi, sakoma, visai už mažus komunistams pasipriešinimus. Kai kuriuose miestuose nusakoma tam tikrus skaičius piliečių atiduoti nužudyti; jei to nepadaroma, skaičius dvigubinamas ir įsakymas prievarta išpildomas. Daugiausia žudomi stambūs žemvaldžiai, pirkliai ir taip vadinamieji

Iš Lietuvos Laikraščių

RINKIMAI Į ŽEMĖS UKIO RUMUS.

Gaunamomis iš įvairių vietų žiniomis, įvykė gruodžio 18 d. rinkimai į apskričių Žemės Ukio tarybos praėjė labai lėtai. Kai kur iš viso valsčiaus rinkimuose nedalyvavo po kelis ukininkus. Čia matyt, kalti ne tik dideli šaltiniai, kurie rinkimų metu pasitaikė. Stebėtinai mažas dalyvavimas rinkimuose buvo sukeltas dar tuo dalyku, kad dabar ukinin. yra labai atsargūs ir netiki. — Kada laisvos agitacijos nėra, nežinia ką gali pakeisti, — galvoja jie. Todel geriau visai nesiikišti. Ir nesikišo. Tik kokia bus reikšmė Ž. U. Rumų, išrinktų tokiais apstovomis?

MOTYVUOTAS SPRENDIMAS ROMANO BYLOJ.

Šiandien gruodžio 29 d. Kariuomenės teismas paskelbė motyvuotą sprendimą Romano byloj. Teismas pripažino Romaną kaltu sulig 6 st. 458 str., tai yra užmušime didžiai su sijaudinęs ir nubaudė 6 metais sunkių darbų kalėjimu, bet esant byloj švelninančioms aplinkybėms, pakeitė sunkių darbų kalėjimo grąsos kalėjimu su pasekmėmis nurodytomis baudž. st. 28 ir 0 str. einant kuriais kaltinamas nustoja visokių garbės titulių, pasižymėjimo ženklų, pensijos, pašalinamas nuo visokių valstybės, miesto ir kit. tarnybų, negali rinkti nei būti trečiųjų teismo nariu ir tt. Kadangi 29 str. neminimas, tai turty teisės jam neatsimamos. „buržuai“. Tokios žmonių skerdynės jau senai-senai negirdėta.

POTVINIS RAZILIOJE.

Rio de Janeiro, sausio 13. — Kaip praneša Telegrafo agentūra Minas Geraes valstijoje nutiko didelis potvinis, kuris sunaikino Diamantina miestą. Vanduo nunešęs ir sunaikinęs daugybę namų. Padaryta daug ir didelių nuostolių. Apie šesius tukstančius žmonių likę be namų, kurių apie 1,000 sunaikinta. Daugelis žmonių delei potvinio nelaimės badauja.

ŽEMĖS DREBĖJIMAS BELGIJOJE.

Brussels, sausio 14. — Šiandien Belgijoje jausta lengvas žemės drebėjimas. Pirmas sukrėtimas pasireiškė 12:18, o antras tarpe 3 ir 4 po piet. Pirmas drebėjimas buvo jaučiamas Liegeois ir Luxemburgo provincijoje ir Vandre klony. Antras drebėjimas jausta Brusselio apygardėse. Didelių nuostolių nepadarėta.

KODEL NEVYKDOMAS REFERENDUMAS?

Per radio vakar p. Gustainis pranešė, kad jau visiškai susitvarkius ir stiprinus valdžios prestižą užsieny galima būtų referendumą daryti, bet trukdą dideli šaltiniai.

SUIMTI.

Vilkaviškio mieste suimti pil. Rauluševičius Petras, Leščikaukas Bronius ir Stanulevičius Aleksas, itariami dalyvavus rengiamame Alytaus sukilime. Tardomi suimtieji pripažino ir pasakė, kad juos įkalbėjo artimiausieji Plečkaičio „sebrai“ Mažeika ir Višniauskas. Anot jų, jie įkalbėti nuvyko į Alytų, kur nedaeinant 11—12 km. iki miestui rado Plečkaitį ir dar apie 20—30 žmonių gulint duobėj. Nepavykus sukilimui, suimtieji vietoj pasprukt užsienin, grįžo namo. Savo žygį apgailestauja. Tą pat dieną suimtas ir Vilkaviškio apylinkės Smulkaus Kredito Banko vedėjas Blažaitis (soc. dem.), kuris apie ruošiamą sukilimą žinojo ir net jam vykti davė dviratį. Suimtieji patalpinti Mariampolės kalėjiman.

IŠKELIAVO IŠ LIETUVOS.

Per spalio mėnesį iškeliavo iš Lietuvos: į Argentiną 116, Braziliją 106, Afriką 84, Kanadą 38, Suv. Am. Valstybes 52, Urugvajų 44, Kubą 6, Meksiką 12 ir Palestiną 2 asmenys.

SAVANORIŲ ATSIKAITYMAS UŽ PIRKTUS ARKLIS.

Ministerių kabinetas nutarė leisti reikauti už 1925 metais savanoriams parduotus arklius ne varžytinių sumą, bet komisijos įkainuotą, pridėdant prie jos dar 25 procentus.

PABAUDOS.

Kauno miesto ir apskrities karo komendanto nutarimais per spalio mėnesį administratyviu būdu nuobauda už įvairius nusizengimus bendrojo sumoj 7,545 litais.

JAVŲ KAINOS IR DARBININKŲ GYVENIMAS.

Joniškis, Šiaulių ap. Lapkričio 17 d. javų kainos: rugių centneris 24—28 litai, kviečių 28—33, miežių 20—26 litai, bulbių 8 lit., sviesto kilogramas 8 lit., kiaulienos taukų 6 lit., lašinių klg. 6 litai; 1 kiaušinis 25 centai, višta 4 litai, žąsis 12—18 litų, antis 5—7 litai. Butų kainos: už nedidelį kambariuką miesto pakraštyje mėnesiui 30 litų. Malkų vežimas, kurio vos pakanka 2 savaitėm mažam kambariui — 25 litai. Darbininkas tuždirba prie sunkauso

Iš Darbininkų Gyvenimo

(Kaip ir Peržvalga)

Londonas. — Sausio 12 d. degė motorinė valtis, kurioje buvo 90 darbininkų. Esant pavojui visi sušoko į vandenį. Du darbininkai prigėrė, kiti išsigelbėjo.

Kurume, Japonija. — Feilverkų fabrike įvyko didelis sprogimas. Fabriko trobės visai suardytas. Daugelis darbininkų sužeista ir 7 užmušti.

Fall River, Mass. — Čia netrukus įvyks audėjų unių susirinkimas, kuriame bus svarstoma, ką daryti su American Printing kompanijos elgesiu. Mat, kompanija yra paskelbusi nukapti darbininkams algas 10 nuosimtį. Jei kompanija laikysis savo originalio paskelbimo ir nebandys su darbininkais kitaip susitaikinti, galimas daiktas, kad bus imtasi streiko. Minima kompanija operuoja septynis audimo fabrikus, kuriuose dirba arti 4,500 darbininkų.

Calif, Columbia. — Las Gollondras kasyklos įėjimas užgriuvo. 100 darbininkų užgrauti. Užgrauti darbininkai yra apie 1,000 mylių gyly. Pradėta atkasinti, bet nėra vilties darbininkus gyvais rasti. Atkasimas, sakoma, ima daug laiko.

Columbus, Ohio. — Ohio valstijos minkštosios anglies kasyklų savininkai pranešė gubernatoriui Doheney, kad jie atsisaką dalyvauti gubernatoriaus šaukiamoje kasyklų savininkų ir darbininkų atstovų konferencijoje. Savininkai nusistatę nesitaikinti su Mine Workers unija toms išlygomis kokių delei streikuojama, butent \$7.50 dienoje skale. Esą nors unijos vadai stengiasi palaikyti darbininkus nuo darbo, bet jau keli tukstančiai darbininkų dirba mažesne skale ir iškąs mėnesį apie 500 tukstančių tonų anglies. Esą jei kasyklų savininkai tartųsi su unija, tai jie tik trukdytų savo dirbamą darbą. Esą jei gubernatoriui noris geru darbininkams padaryti, tai lai isako jiems, kad jie kreiptųsi prie savo senų samdytojų, o šie priimsią juos prie darbo, žinoma, pigesne, negu \$7.50 dienoje alga.

Steubenville, Ohio. — Einant kasyklų streikui čia burys streikininkų puolė vežamus ir kasyklas streiklauzius ir juos išvaikė. Reiškia, dar kartą streikininkai apgynė tą vietą, kur savo duoną-druską pelno.

Londonas. — Iš Palestinos pranešama, kad pastaruoju metu Jeruzoly pasireiškė didelės bedarbės. Daugelis žydų visai be darbo ir gyvena tik tuo, ką gauna iš Sionistų vykdomojo komiteto pašalpomis.

Denver, Col. — Neseniai Walsenburge policija puolė streikierius-demonstrantus. Pirmesnės žinios pranešė, kad buvo nužudyta šeši angliakasiai-streikininkai, vienok vėlesnės žinios nusakos, kad buvo nušautas tik vienas ir du pašauti mirtinai ir vienas policininkas sužeistas. Paskutinės žinios nusakos, kad policija streikininkus puolusi be priežasties. Minimą miestelį dabar valdo valstijos policija. Žmonės esą didelio pasipiktinimo.

Hamburg, Vokietija. — Sausio 12 d. rytu Elbos upėje užsidarbo per dieną 5 litus. Darbo gaunama ne kasdien. Jei gauni per savaitę dirbti 3 dienas, tai labai gerai. Krautuvėse viskas taipgi brangu. Kaip reiks gyven-ti darbininkui, tiek tuždirbant, toliau, sunku pasakyti. Mat, ramu dabar Lietu-voj.

Lisabonas, Portugalija. — Čia eina tekisėbų soferių streikas. Idant jį sutrempus, karo ministeris mobilizuoja kariuomenę, su kurios pagalba, tikisi šitą streiką nuraminti.

West Frankfort, Ill. — Sausio 9 d. rytu kasyklose No. 18 įvyko didelis sprogimas. Laikę sprogimo kasykloje buvo 600 darbininkų. Didesnė dalis, butent 450 nelaimė nepaliesti. Spėjama, kad apie 150 žuvo. Sprogimo priežastis nežinoma. Sakoma, bet gi, kad kasyklos nebuvo tinkamai prižiūrimos, tai gal to priežasties ir žuvo tiek žmonių. Pasklidus žinioms apie nelaimę, subėgo daugybė žmonių, ypač moterų ir kudių. Daugelis moterų alpo, nežinodamos, kas su jų duondavias nutiko. Minimame mieste gyvena nemažai ir lietuvių. Galimas daiktas, kad ir lietuvių žuvusių tarpe yra.

T E V Y N Ė

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienį.

S. E. Vitaitis — Redaktorius,
307 W. 30th St., New York City.

Visi raštai skiriami „Tėvynei“ turi būti siunčiami Redakcijos vardu ir turi būti su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuožiūra. Netinkami spaudai smulkūs raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negražinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

Redakcijos Straipsniai

LIETUVA VATIKA-
NO PROVINCIJA.

Chicago Marijonų organas „Draugas“ sakosi gavęs iš Romos francūzų kalba Lietuvos su Vatikanu konkordato tekstą, kurį išvertę lietuvių kalbon išsiai patalpina. Kaip žinome neseniai p. Voldemaras su popiežiaus algotiniu šiuo konkordatu pasirašė ir vėliau p. Smetona ir popiežius ratifikavo ir ratifikacijomis apsikeitė. Vadinasi, dokumentas jau įėjęs galion ir Lietuva supančiota Vatikanu naudai.

Konkordatas, kaip ir pridera „šventam dokumentui“, pradedamas: „Vardan Švenčiausios ir Nedalinamos Trejybės“. Na, ir vardan tos Trejybės nueinama net taip toli, kad Lietuva pasilieka Vatikanu provinciją. Sekamuose „Tėvyne“ numeriuose prisieis plačiau išsiai patalpinti konkordato, gal ir patį jo tekstą paskelbiant skaitytojų žinai. Tuo tarpu galime tik trumpais ruožais pažinti svarbiausius ir prauktingiausius Lietuvai jo punktus paliesti.

Katalikų bažnyčiai, be abejonų skirtumo, Lietuvos respublikoje valstybės įstatymai negalioja. Ji savo valdžią ir lygiai valdymą bažnytinį turtą vykins sulig „Dievo Įstatymais ir Kanonų Teise“. Šitai pareiškia pirmasis straipsnis ir toliau eina sulig jo dvasios visi nustatatai, dvasiškai ją pastatant privilegijuotai luomui Lietuvos respublikoje. Dvasiškai ir padarę pasidėjimus tapti dvasiškais paliausuojami nuo visokių piliečių pareigų. Lietuvos kariuomenė sulyginama su „Šventojo Sosto kariuomenėmis, sulig Kanonų Teisės parėdiniais“. Kariuomenei kapelionus skirs ir valdys arkivyskupas, o ne kariškoji valdžia.

Lietuvos valstybės lėšomis palaikomų arba šelpiamų mokyklų sutvarkymas priešingas net Lietuvos konstitucijos nuostatomis. Konstitucijoje pasakyta, kad mokiniams arba jų tėvams ar globėjams pareiškus, kad jiems tikybos mokymas mokykloje nereikalingas, nuo tokio mokymo bus paliausoti. Tačiau konkordatas be jokių išimčių isako: „Visose viešose mokyklose arba valstybės šelpiamosiose tikybos dėstymas yra privalomas“. Duodama teisė vyskupijų valdytojams „mokytojų dorovę“ kontroliuoti kanonų teisėmis ir vyskupijų valdytojai dalyvauja mokytojų skyrimo ir tik jie vieni gali atimti mokytojų teisę dėstyti religiją. Tie patys dėsniškai veikia ir

universiteto profesoriams, docentams ir asistentams Filosofijos ir Teologijos fakultete, kurį valstybė išlaikys savo lėšomis. Valstybės lėšomis bus įsteigtos ir užlaikomos visose vyskupijose bažnytinės seminarijos, kurias valdys ir tvarkys bažnyčia ir skirs joms tiek mokytojų, kiek tik norės visai svietiškosios valdžios nesiklaususi. Katalikiškos jaunomenės auklėjimą valstybė paveda išimtinon vyskupijų valdytojų žinion ir net turės valdžią pagelbėti tiems ponams vyskupijų valdytojams tą jaunomenę valdyti. ta prasme, kaip vyskupai nori.

Situo konkordatu užtvirtinama velionio arkivyskupo Matulevičiaus sudarytoji su Vatikanu „Lietuvos bažnytinė provincija“, kuria atsižadama Vilniaus Lietuvos valdžia neturės teisės uždrausti kurtis visuomeniniams, jų palaukiams namams ir įstaigoms, visokioms bažnytinėms organizacijoms ir parapijoms, nes tas viskas paliekama bažnytinės valdžios galiai. Tik tokiame atsitiktume bažnytinė valdžia tarsis su Respublikos valdžia, kuomet įsikurimas augščiau minėtų įstaigų sudarytų valstybės išdui išlaidų. Bet nereikalaujant valstybės lėšų, Lietuvos vyskupai ir kunigai gali sutraukti Lietuvon viso pasaulio vienuolius ir Lietuvos valdžia negali nieko prieš tai sakyti.

Visi bažnyčios ir tikybinių organizacijų valdomieji turtai ir žemė paliausuojama nuo mokesnių valstybei. Visi dabar valdomieji vyskupijų, kapitulų, kongregacijų, vienuolynų, seminarijų, parapijų ar kitų tikybinių organizacijų turtai turi būti atitinkamu aktu pavesti amžinon tų įstaigų nuosavybėn. Turtai, kuriuos Lietuvos Respublika atimtų iš kitų valstybių ir kurie seniaus priklausė bažnyčiai, bus jai grąžinti sulig kanonų teise. Nekilnojamieji turtai, kurie bažnyčiai tapo Rusijos atimti ir kurie dabar randasi Lietuvos valdžios žinioje ir kontroleje bus grąžinti atgal tolimesni sutartimi. Užtikrinama atsakara sutartimi atidavimas esamų Lietuvoje asmeninių turtų, priklausančių dvasiškams ir vietiniams, kurie gyvena net už Lietuvos valstybės ribų.

Užtikrinama vyskupams ir kunigams algos iš valstybės išduo ir pasidžadama padidinti tas algas, jei būtų padidintos algos kitiems valstybės tarnautojams ir valdininkams. Ant galo nueinama net taip toli, kad arkivyskupui, vyskupams, ar globėjams pareiškus, kad jiems tikybos mokymas mokykloje nereikalingas, nuo tokio mokymo bus paliausoti. Tačiau konkordatas be jokių išimčių isako: „Visose viešose mokyklose arba valstybės šelpiamosiose tikybos dėstymas yra privalomas“. Duodama teisė vyskupijų valdytojams „mokytojų dorovę“ kontroliuoti kanonų teisėmis ir vyskupijų valdytojai dalyvauja mokytojų skyrimo ir tik jie vieni gali atimti mokytojų teisę dėstyti religiją. Tie patys dėsniškai veikia ir

tu užtikrinama vyskupijų valstybės išduo lėšomis užlaikymas ir visai dvasiškiai ir jos tarnams mokytojams netik algos, bet net ir emigracijos keliu užlaikymas iki gyvos galvos. Vargšas Lietuvos pilksermėgis turės ant savo sprando tą viską nešti, kad kunigams ir jų tarnams algas ir pragyvenimą uždirbus ir į valstybės išduo sumokėjus.

Pagaliau, reikia pažymėti, kad konkordate užtikrinama bažnyčios sujungimas su valstybe visam laikui ir išimtinon kunigų globon pavedama metrikacijos vedimas. Reikia suprasti, kad šis konkordatas padarytas amžinon Lietuvos pavergimu Vatikanui, nes jo galiojimo nėra pažymėta jokio apriboto laiko. Jei vienų tik p. Voldemaro ir Smetonos parašų užtenka šitam konkordatui legalizuoti, tai užtrauktas ant Lietuvos amžinon Vatikano jungas. O Lietuva yra permaža valstybė, kad galėtų lengvai ir be didelių pavojų savo nepriklausomybei laužyti sutartis kad ir su tuo pačiu Vatikanu. Jei šitą konkordatą skaityti privaloma Lietuvai sutartimi, tai nei Lietuvos Seimas, nei tauta negali pakeisti Lietuvos konstitucijos tokia prasme, kas prieštarauja šio konkordato nuostatomis, jei tam pasipriešintų Vatikanas. Taip pat nežiurint kokio valdžia Lietuvoje nebūtų, ji negali nepildyti šio konkordato nuostatų, jei ne nori turėti konflikto su Vatikanu ir su visomis valstybėmis, kurios turi oficialius ryšius su Vatikanu.

LENKIJAI VILNIAUS
KLAUSIMO NĖRA.

Kaip ir buvo galima tikėtis ir kaip mes komentavome p. Voldemaro „laimėjimus“ Genevoje spėjome, Varšava nepripažįsta jokio Vilniaus klausimo. Varšavos pranešimas skelbia, kad Lenkijos užsienio reikalų ministras Zaleskis, kalbėdamas Tarptautinių Reikalų Federacijos metiniam susirinkime, pareiškė: „Nėra jokio pavojaus karui su Lietuva dėl Vilniaus klausimo, nes jokio Vilniaus klausimo visai nėra.“ Toliau Zaleskis pabrėžė, kad Lenkijos valdžia yra to supratimo, kad pastarasis Tautų Sąjungos nutarimas kartą ant visados išsprendžia Vilniaus klausimą ir jokiose derybose su Lietuva šis punktas negali būti iškeltas, nes jis daugiau neegzistuoja.

Tai taip kalba apie p. Voldemaro „laimėjimus“ Vilniaus klausimu Lenkijos užsienio reikalų ministras. Kokį priemonių p. Voldemaras imsis, kad priverstus Lenkiją pripažinti Vilniaus klausimą atviru, mums nežinoma. Zaleskis reiškia

vilties, kad susitarimas su Lietuva tais punktais, kuriais p. Voldemaras sutiko Tautų Sąjungos priimtoje rezoliucijoje, turės įvykti, nes to reikalauja Tautų Sąjungos nutarimas. Todel gali pasitvirtinti ir antras mūsų spėjimas, kad Tautų Sąjunga gali priversti Lietuvą išpildyti visa tai, ką p. Voldemaras pažadėjo lenkam.

Bet kuomet p. Voldemaras konkordate su Vatikanu išsižadą Vilniaus, tai kokią pagrandą jis gali turėti reikalaujamas iš lenkų Vilniaus klausimą pripažinti atviru? Juk tas pats žmogus negali su vienu viena daryti, o su kitu kitaip tuo pačiu klausimu. Čionai p. Voldemaras išpaminioja ir vargiai pats betiki savo skelbiamais laimėjimams Genevoje.

Vienok nežiurint ką lenkai kalba, nežiurint ką p. Voldemaras su savo politikos kreiva linija padarys Vilniaus klausimu, vistiek visa tauta stovi ir stovės, kad Vilnius yra amžinoji Lietuvos sostinė ir už jos atvadavimą iš po Varšavos jungo visa tauta nesigailės kad ir didžiausių aukų. Vilniaus atvadavimo himnas tol lietuvių tautoje skambės, iki nesuplėvėsuos Lietuvos trispalvė vėliava amžinajam Gedimino kalne.

Ivairios Pastabos

Lietuvos Ukinkų Partijos organas „Ukininko Balsas“ sekamai įvertina p. Voldemaro „laimėjimus“ Genevoje:

„1. Karo stovis skelbiamas nesamu. Tarp Lietuvos ir Lenkijos yra taikos santykiai. Tai pirmiausia reiškia, kad Vilniaus krašto jau mes negalime vadinti okupuota Lietuvos dalimi. Teisybė, mes neatsisakome nuo savo pretenzijų prie Vilniaus, bet laikinąją lenkų okupaciją Vilniaus krašte reikia laikyti užbaigta; prasidėjo pastovus valdymas suverenumo teisėmis.

„2. Lenkai gerbs Lietuvos nepriklausomybę ir jos teritorijos neliečiamybę. Ką reiškia lenkų pažada, mes gerai žinome. Ligi šiol, rodos, žinojo ir prof. Voldemaras, bet pastaruoju laiku, matyti, šiek tiek pradėjo pamiršti.

„3. Taryba siūlo pradėti netaipines derybas su lenkais geriams kaiminiškiems santykiams atnaujinti. Mes dar gerai atsimename, ką prof. Voldemaras sakė apie derybas su lenkais, kad jos buvo vedamos Kopenhagoje ir Luganoje. Tada tos derybos prof. Voldemarui buvo neįprastinos.

„4. Skundas apie lietuvių mažumos skriaudimą, bus išspręstas. Šituo faktinai nieko Lietuvai neprižadama, nes kiekvieno asmens skundas išspręstas, jeigu tik jis nėra anoniminio pobūdžio, yra parašytas priimtina ir neįžeidžiamą kalbą ir atsako kitiems priimtino reikalavimams. Koks bus ištinimo rezultatas, mes nežinome. Bet čia reikalinga pastebėti, kad šitoje rezoliucijos daly, kaip konsekvencija karo stovio panaikinimo Vilniaus krašto lietuvių laikomi Lenkijos piliečiais, Lenkijos mažuma.

„5. Pasienio incidentai bus išspręsti. Tai yra pirmas dokumentas, kuriame su Lietuvos Užsienio Reikalų Ministerio sutikimu demarkacijos li-

ŽMONIŲ SVEIKATA
Šį skyrių veda DR. I. B. BRONUŠAS,
3037 O'Donnell St., Baltimore, Md.
Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikia siųsti stačiai skyriaus vedėjui, čionai pažymėtu antraštu.

ANGLIAKASIŲ DŽIOVA.

Suvienytų Valstijų vaizbos skyrius, kurio nuožiūroje yra angliakasių sveikatingumas, dažnai paruošia mūsų sveikatos skyriui įvairių straipsnių, kaip šitas straipsnis, kuris atkreipia skaitytojų dėmesį į plaučių ligas, kurios užpuola angliakasių, kvėpuojančius anglių dulkėmis.

Svarbiausia tų plaučių ligų yra tai angliakasių džiova, kuri paeina nuo įkvėpavimo akmenų dulkių, ypač smulkių titnago dulkių.

Toji liga užeinama visur, kur tik randasi kietųjų anglių kasyklos, o daugumoje Jungtinėse Valstijose, Naujoje Zelandijoje, Australijoje, Pietinėje Afrikoje ir Didžiojoje Britanijoje.

Pirmiau daryti tyrinėjimai parodė, kad angliakasių džiova daugumoje randasi Jungtinių Valstijų angliakasyklų apskrityse. Viename apskritų tyrinėtojų rado, kad iš 720 angliakasių 433 turėjo angliakasių džiovą. Taip gi jie atrado, kad iš 1,018 angliakasių 432 turėjo tą ligą kitame apskrity.

Angliakasių džiova yra labiau tyrinėjama Pietinėje Afrikoje, negu kurioje šaly, kur nuo 12,000 iki 15,000 tukstančių baltųjų ir apie 180,000 juodųjų darbininkų yra tos ligos pavojuje. Viename tyrinėjime atrasta, kad 12 tukstančių gyventojų apie 1,000 į metus susirgavo. Tai parodo didelį liguistumą tarp angliakasių.

nija pavirto Lietuvos ir Lenkijos siena. Pats pasidėjimas iširti incidentas taip pat Lietuvai nieko neduoda, nes einant paktu kiekviena valstybė gali prašyti Tautų Sąjungos pagalbos.

„6. Išstremtieji iš Vilniaus krašto Lenkijos piliečiai gali grįžti Lenkijon. Čia dar kartą minimas mūsų išsižadėjimas nuo Vilniaus, nes Vilniaus krašto gyventojai lietuviai, Lietuvos Ministerio Pirmininko priimtoje rezoliucijoje stačiai vadinami Lenkijos piliečiais.“

Tai šitokias išvadas cenzūros nugnyptam straipsny padaro organas tos partijos, kuri iš karto, po 17 d. gruodžio periversmo, bendradarbio su p. Voldemaru. Tai rimtieji santariečiai, kaip juos nekurie tituluoja, irgi netiki p. Voldemaro pasakoms apie jo „laimėjimus“ Genevoje.

„Tėvynės“ bendradarbiui priminus, kad Chicago komunistų organo Valonis kitą kart vadinavosi Strazdu ir nukopijuodamas kitų poetų eiles pasirašydavo po jomis savo pavardę, taip labai sunervino vargšą Valonį, kad jis koliojasi per savo gazetą pikčiau ir už praeščiausį girtą sutvėrimą. Taip daro kiekvienas žulikas, kuomet jis neturi kuo savo darbų pateisinti.

Kitas „garsus“ komunistų „rašytojas“ A. Bimba neva išvertė anglų kalbon „savo knyga“, užvardijęs „Istorija Amerikos darbininkų klesos“. Žymus Amerikos socialistų vadas, James O'Neal, peržiūrėjęs tą Bimbos „kurinį“ išduoda sekamą nuosprendį: „a compound of pilfering, plagiarizing and inability to copy from others correctly.“ Šitas pareiškimas lietuviškai bus: mišinys vagiavimo, literatinio pasisavinimo ir nemokėjimo teisingai nukopijuoti kitų raštus.

O'Neal taipgi pareiškia, kad jei Bimba su šituo nuosprendžiu nesutinka, tai gali pavesyti dalyką iširti bešališkai komisijai, kitaip jis pasiliks „literatinio vagimo“. Tai matote kuo verti tie „pagarsėję“ komunistiniai „literatai“.

Nekurie gydytojai manė, kad titnago dulkės, budamos aštriomis, sužeidžia plaučių plėveles. Kiti mano, kad titnago dulkės, tirpdamos vandeny ir kituose skystimuose, sužeidžia plaučius savo nuodingu veikimu.

Kaip greitai toji liga išsivysto, priklauso nuo dulkių rūšies, kiek jų įkvėpuojama ir, abelnai, nuo sveikatos padėties pačių žmonių. Pietinėje Afrikoje toji liga išsivysto į 7 ir pusę metų, o trumpiausiai — į du ir pusę metų.

Angliakasių džiovos apsirėškimai yra skirstomi į tris laipsnius: pirmas ligos laipsnis parodo ligos apsirėškimus ir fizišką žalą, padarytą plaučiams, bet dirbti galima; antras laipsnis parodo žymius ligos ženklus ir dirbti nebegalima, nors dar galutina padėtis nėra pavojinga; trečias laipsnis turi tikrus ligos ženklus ir nebegalima visiškai dirbti.

Toji liga apsirėškia kvapo stoka — krutinė įdumba. Nors tas nėra labai žymus ligos pradžioje, vienok ligai plečiantis tie apsirėškimai didėja. Kiti apsirėškimai, kaip kosulys, dažnos slogos, skausmai krutinėje yra labai svarbūs ženklai.

Angliakasiai greičiau suseraga plaučių džiova, negu kiti žmonės.

Panaikinimas tos ligos angliakasių tarpe priklauso nuo neprileidimo dulkėmis rinktis darbo vietoje, vartojant vandenį sušalpinimui sienų, lubų, žemės ir akmenų kruvų; taip gi yra svarbu turėti priemoniškąją ventiliaciją, kuri pamainytų dulkiną į tyrą orą; pagalios, visi angliakasiai turėtų būti fiziniai išegzaminuojami prieš stojimą į darbą; o paskui — kartas nuo karto.

Dr. I. B. Bronušas.

Chicago Marijonų organas perspausdina iš Lietuvos klerikų organo „Ryto“ komentarą delei p. Voldemaro sudaryto su Vatikanu konkordato. Su prantama, klerikų organas džiaugiasi konkordatu ir tarpe kitko pasigiria su „bažnyčios mokslo“ sekamai:

„Bažnyčios mokslas yra tobuliausias dorovingumo, pilietiško ir valstybingumo mokslas... Bažnyčia istorijos bėgy ne sykį atsistoję skersai kelio despotams, paverėjams ir šiaip jau įvairiems avanturistams... Čia pat reikia pažymėti, kad klystų tas, kas manytų, kad bažnyčios akcija apsiriboją šventyklos sienomis. Ne. Toji akcija siekia visų kultūros ir net ekonomikos sričių, o netiesioginai daro neįkainuojamos įtakos ir į pačią politiką, vesdama ją dorovingumo, principingumo, kilnumo linkme.“

Kas liečiasi pastarojo pasigyrimo, tai niekas negali to ginčyti. Ir mažas vaikas žino, kad Rymo katalikų dvasiškiai tikyba yra tik antraeilis dalykas, tik įrankis turtų ir valdžios pasiekti. Tai gerai žinomas faktas nuo senų laikų.

Tačiau du pirmieji pasigyrimai, tai tik paprastas neišmanėliams akių monijimas. Jei jau tas „bažnyčios mokslas“ yra toks tobulas ir doras, tai kaip galima jis suderinti su inkvizijos istorija, kuomet „bažnyčios mokslas“ valdė nekurias valstybes. Pagaliau tas „bažnyčios mokslas“ skelbė ir skelbia, kad kiekviena valdžia nuo Dievo leista ir todėl valdžiai negalima priešintis. O kuomet Dievo leista karalių valdžią žmonės nuverčia ir įsikuria respubliką, tai vėl bažnyčios mokslas pripažįsta. Vadinasi, žmonės pasipriešina Dievo valiai ir jo pateptinų su visais sostais į trupinius sudaužo, tai „bažnyčios mokslo“ „tobulybės“ pasisuka pavėjui ir viskas gerai.

Daugiau nei juokinga, kuomet giriamasi, kad bažnyčia „atsistoją skersai kelio despotams, paverėjams ir šiaip jau įvairiems avanturistams“. Kiek jau bažnyčia stoji skersai kelio Rusijos carui, kuomet jis smaugė Lietuvą ir žudė geriausius jos sunus, kurie kovojo jos išliuosavimui? Juk tuomet lietuviui kunigai reikė Rusijos carui išikimybę „iki kaulų“ ir su pasididžiavimu gyrėsi, kad jie yra uolūs „kramolos“ malsintiniai. Jie lygiai su caro žandarais kovą už lietuvių tautos laisvę vadino kramola. Pagaliau ką reiškia ir paties Vatikano, to bažnyčios švyturio, pasielgimas su Želgovskio avantiūra? Juk jis užgėrė ir palaimino tą kruviną Varšavos avantiuristų žygį ir šiandien nieko nesako net tuomet, kai tie patys avantiuristai žiauriausiu būdu kankina Vilnijos katalikus ir net kunigus. Tai tiek yra verti tie klerikų organo pasigyrimai.

Brooklyno komunistų organas mėgina svetui įkalbėti, kad visi Amerikos lietuvių yra fašistais, kurie nepučia į Rusijos komunistišką dudą ir nešoka raudono kazoko sulig jo muzikos. Jis ir „Tėvyne“ mėgina fašistų padaryti. Tai paprasta komunistinių rėksnių logika, kad tuo budu savo skaitytojų domę nukreipti į kitą punktą. Mat šita visą riksmą Brooklyno pagrabailos kelia delto, kad negali rimtai pasiteisinti del mūsų pastabos kas liečiasi jų renkamų aukų mistiškų apyskaitų. Lengviau ką nors kitą apkalinti ir apšmeižti, negu rimtai įrodyti neaiškias apyskaitas. Tai delto tik ir keliama šita audra šaukšte vandens.

Mūsų komunistai tuojuo šaukiasi SLA. narių pagalbos, kai tik negali nieko daugiau pasakyti į SLA. organo argumentus, kuriais atremiami komunistų spaudos šmeižtai. Jiems tuomet ateina galvon ir Seimų nutarimai, ir konstitucija ir viskas. Tik visa komedija apsirėškia tame, kad jie ir Seimų nutarimus, ir konstitucijos nuostatus išvirkščiai aiškina — kaip jiems tinka ir todėl jų tie visi plepalai tik garsaus juoko SLA. nariuose sukelia. Taipgi vaikiškas komunistinių rėksnių argumentas, kuomet jie net saugo organus laiko SLA. nariams. Jei atremi komunistinio organo šmeižtus, tai jie šaukia, kad SLA. organas „šmeižia pažangiuosius narius“. Na, ar reikia didesnių juokdary, kaip tie komunistiniai pagrabailos.

JAUNIMO KELIAI

SUSIVENIJIMO
LIETUVIŲ AMERIKOJE
JAUNULIŲ SKYRIUS

Kol dega krutinėj šventa ugnis toji,
Kur traukia prie darbo ir duoda tiek vielos,
Jog menkas ir silpnas net milžinai stoja,
O dirb, idant neitų ugnis ta ant nieko.
KUDIRKA.

Redakcijos Straipsniai

ŠARKIS.

Kuomet mūsų jaunieji skaitytojai skaitys šitą rašinėlį, mūsų vientautis Jack Sharkey (Žukauskas) jau bus atlikęs dar vieną lietuviams reikšmingą veiksmą. Tuomet jis bus jau kovojęs su gana stipriu priešininku Heeney ir bus išrištas klausimas, ar mūsų Jackis šį metų turės progą susitikti su pasauliniu kumštynių čempionu Tunney.

Laimėjimo pasekmes skaitydami šitą rašinį, jau žinosite. Ir mes, dar kelioms dienoms prieš kumštynes, neapsiriksime sakydami, kad šioje kovoje mūsų Jackis bus laimėtojas ir jis turės progą pasiekti kumštynininkystės viršūnę, nes šitai pasiekti jam yra lemta ir jam bus taip gi lemta tapti tuo, ko jis pilnu pasižemintu yra pasiryžęs atsiekti. Mes tikime, kad šį metų mūsų Žukauskas pasieks čempionatą ir bus vienu galingiausių kumštynininkų pasauly.

Tai mūsų nuomonė apie Jackį. Apie jį nekitaip kalba ir daugelis prityrusių kumštynininkystės žinovų.

Bukime pasirengę savo viengentį tinkamai pagerbti. Jis pagarbos yra vertas, nes su savo pugilistine kumštynimi augštai iškėlė lietuvių vardą net tokiose gyvenimo elementuose, kurie apie lietuvių nę nesapnavo.

Pagerbkime visuomet ir tuos, kurie bi kuo prisideda lietuvių tinkamai išgarsinti. Tai mūsų pareiga, tai mūsų užduotis: būti lietuviams ir kelti vardą tų lietuvių, kurie, budami svetintaučių gyvenimo viršūnėse, nesidrovi savo žmonių ir save lietuviams vadinti. Tokie yra geri ir garbės verti žmonės.

Pagerbkime Šarkį, jei jis liks laimėtoju šį sykį. pagerbkime jį, jei jis ir netaps laimėtoju. Jis sau pagarbos jau ir pirmiau atliktais žygiais užsitarnavo.

Spėri Verpėja

(Liaudies pasaka)

Seniau kažki kada atvažiuo pas mergą jaunikis ir rado ją beverpiantį: prisirius didžiausį kuodą pakulį ir suka birbina ratelį, net grindys dunda. Jaunikis priėjęs pasisveikino su merga, pačiupinėjo kuodelį ir sako: „Oho! Kuodelio — visas glėbys. Kada ji gali suverpt?“ — „Koks čia glėbys“, sako merga: „per dieną keturis suverpiu.“

„Spėri merga“, tarė sau jaunikis, bet niekdele prisitartino prie spintos, ištraukė rakčiukus ir įkišo iš viršaus į tą kuodelį. Paskui pasivaikšinęs išėjo namo.

Po dviejų savaitių jį vėl joja pas tą mergą. Įėjęs pasisveikino su ja ir, kaip aną kartą, čiuptelėjo už kuodelio. „O!“ sako, „koks didelis kuodas, tegu ji smala. Kada tokį gali suverpt?“ — „Visai niekis“, sako merga: „viena diena — keturi kuodai.“

Bet motina, pasigedus raktelių, šnekiną žentą ir klausia: „Ženteli“, sako, „bene pajuokavai su mums: anąsyk, kai buvai, rakteliai prapuolė?“ — „Taip“, atsako tas: „aš juos į kuodelį įkišau. Paieskosiu.“ Priena ir ištraukia tuos rakčiukus. Motina sklyst rankas. „Ak, Tu Dievulėliai!“, sako. Ir susigėdo abi su dukteria. O jaunikis keptur ant galvos ir — išėjo.

Tai ir žentelis!..

PALENGVA RAŠYKIT.

Palengva vaikas rašė, skubint nenorėjo; Jis žinojo, kad greitai to nebėreik daryti... Lengva suprasti kokią naudą jis turėjo: Išmoko lygiai, aiškiai ir gražiai rašyti.

Ks. Vanagėlis.

Naktis

Miega gamta
Saldžiu miegu,
Žėri dangus,
Linksma, gražu.

Miškas tyliai
Beria sapnus;
Snaudžia šilai —
Virko jausmus.

Plaukia banga,
Niuri, tamsi;
Miega gamta,
Miega visi.

Šviečia naktis —
Pilna žvaigždžių,
Gimsta viltis —
Laimės geidžiu...

Plaukia ukai,
Kloja takus, —
Puošia baltai,
Mano namus.

Lekia sapnai —
Liudi daina,
Spindi augštai,
Laimė jauna.

Krinta rasa,
Vilgo akis;
Žėri tamsa —
Gimsta viltis.

Miega gamta
Saldžiu miegu,
Šnera tamsa,
Linksma, gražu...

Jonas Vaidėlys.

Rauda

Augo liepelė, augo šakojo,
Po ja seselė verkė, raudovojo.
Sesuo jaunoji ašaras bėrė,
Liepa žalioji ašaras gėrė.
„Ko tu taip raudi, miela seselė,
„Ko tu taip liudi, jauna mergele?“

— Kaip aš nelisui,
— Kaip linksma busiu,
— Jiejie išgrudo mano brolelį
— Į Varnių miestą tik už žodelį.
— Kad aš pavirščiau nors į paukštelį,
— Tai aplankyčiau savo brolelį.
— Tai aš nulėkusi jį atlinkyčiau,
— Liudnį širdelę jo suraminčiau.

Galvą nulenkus, vargšė drebėjo,
Ir ašarėlės gailios riedėjo.
Ašaros gaudžios kaip našlaitėlės,
Ašaros skaudžios, kaip akmenėlis.

V. Pauliukiūtė.

VAIKUČIŲ GIESMELE.

Vasarėlė jau praslinko,
Vis trumpiau saulutė šviečia;
Vaikai mokslan susirinko
Ir kitus mokyklon kviečia.

Rugsėjis mat jau atvyko,
Liuosos dienos jau pranyko...

Šeštuosius metus kas turi,
Vaiko žaislą tepalieka;
Te jis mokslo darbo žiuri,
Uoliu mokiniu telieka.

Ks. Vanagėlis.

JAUNIEMS.

Mergužėms ašaras palikim —
Juk mes kilnių siekių vaikai,
Audras nemirktelę sutikim —
Juk mūsų laikai!

Tegul jaunystė apraudoja
Silpna jaunos mergos širdis, —
Tegul su mum kas pakovoja,
Tegul parodo kas mirtis!

Leonas Vitkauskas.

SLA. JAUNULIŲ DARBUOTĖ

CLEVELAND, OHIO.

Sausio 1 d. atsibuvo jaunulių 339 kp. ir 136 kp. linksmas vakarėlis. Šiame vakarėlyje jaunuliai pasirodė ką gali. Veik visą programą išpildė vieni jaunuliai. Dainavo, sakė monologus, deklamavimas, grojo (smuiku, pianu, banjo) ir išpildė vieną teatralį veikalelį.

Publika, matydama, kad jaunuliai gerą darbą dirba, buvo pilnai patenkinta. Vakaras buvo pasekmingas ir manoma liks gerokai pelno.

Programai užsibaigus, vaidylos pakviesti prie vakarienės, kuri buvo jiems specialiai rengta. Jaunuliai pasirodė, kad jie yra gerai lietuviai. Užkandžius baigiant, visi jaunuliai sudainavo keletą lietuviškų dainelių, kas šio pokilio dalyviams labai patiko ir visi gyrė, kad jaunuliai moka taip gražiai dainuoti.

Mes, varde jaunulių kuopos, tariame širdingą ačiū 136 kp. už jos gerą sumanymą ir pagalbą, kurią mums teikė, prašant mus prisidėti prie to vakarėlio; mes vieni patys nebūtume atsiekę to, ko atsiekėme. Mūsų finansai labai prastai stovėjo, bet dabar galėsime ir mes šitą nuveikti, nes turėsime iš ko. Tai gera pradžia mūsų gyvenimui. Tai gi mes tariam: daugiau tokių kuopų, kaip 136, kuri nesigaili nieko, kuri ir ranką jaunuliams paduoda ir nesigaili pinigų. Jos nuomone, ar žus ar daugiau bus, bet jaunuliams reikia pagelbėti — priduoti daugiau energijos ir lai jie dirba ir gražius darbus nuveikia. Ačiū.

SLA. 339 Jaunulių Kuopos —

Pirm. Jonas Kajackas,
Sekt. Liudvikas Jonaitis.

PITTSSTON, PA.

Gruodžio 27 d. pereitų metų mūsų mieste tapo įsteigta lietuvių jaunulių vakarinė mokykla, kurioje čia gimiai jaunuliai ir jaunuolės bus mokinami lietuvių kalbos, rašybos ir gramatikos. Mokytojai yra A. Ambrazaitis, K. Karšokas ir A. Galinskas. Mokyklai kambarys suteiktas miesto viešųjų mokyklų direktoriai. Leidimą išreikalavo susiorganizavus keturių vietinių draugijų komisija: Lietuvių Piliečių Klubas, SLA. 7 kuopa, SLRK. 7 kuopa ir jaunų vyrų SRK. 183 kuopa.

Pamokos atsibuna du kartu savaitėje, antradieniais ir penktadieniais, nuo 7 iki 9 valandos vakare. Į pirmą pamoką pribuvo abiejų lyčių 94 jaunuliai; į antrą gi 3 d. sausio prisirinko jau 170, tarpe kurių 49 yra nuo 15 iki 22 metų amžiaus.

Už įrengimą mokyklos reikia atiduoti Pittstono veikėjams pagarbos žodis. Reikia taip gi atiduoti pagarbos žodis vietiniam klebonui kun. Kasakaičiui ir jo vikarui kun. Aleksai, kurie bažnyčioje išsakyklos ilguose privadžiojimuose ir nurodytose, ragino tėvus lietuvių mokyklą remti ir nurodė jaunuliams lietuvių kalbos ir rašybos naudingumą.

Prie užbaigos čia pridėsiu vardus lietuvių mokyklos rėmėjų: A. Ambrazaitis, A. Galinskas, K. Morozas, S. Norkus, Z. Bartušis, A. Šeporaitis, S. Šakočius, J. Českis, ponis Českinė, J. Pocevičius, P. Lesauskas, J. Vinckis, P. Remiza, K. Karšokas, ponis Banelienė, J. Černiauskas, P. Juravičius, A. Miliauskas.

Matant šioji didelį lietuvių mokyklos viešų rėmėjų būrį, reikia tikėtis, jog Pittstono lietuviai susilauks iš savo darbuotės gerų pasekmių.

Korespondentas.

Įvairumėliai

Sunkiausi pasaulio žmonės. Laikraščiai praneša, kad dabar sunkiausiai pasauly žmogumi vadinasi vienas amerikietis, kuris sveria net 34 pūdus. Daug už jį lengvesni yra: vienas australietis, sverias 20 pūdų, italetis — 18½ p., anglas — 18 p. ir olandas — 15 pūdų.

Karščiausia vieta. Pasirodo, kad karščiausia pasauly vieta yra Afrikoje, netoli nuo Tripolio. Ta vieta vadinama Azizia. Karštis tenai kartais siekia 97 laipsnių (Celsijaus). Beveik tokie pat karščiai buna dar ir Kalifornijoje (Amerikoje).

P. Cvirka.

Blakė

(Feljetonėlis)

Nežinau kiek tas mano pasakojimas jus nustebins, bet aš tvirtai tikiu, kad kartais moteris gali netekti vyriško meilės visai del mažo dalykėlio... Na, kad ir del spuogelio ant nosies galo...

Gal tai ir labai juokinga atrodo, bet prašau paklausti, kas su manim atsitiko prieš keletą metų, kada aš gyvenau viename provincijos miestely.

Priešais mano šeimininko namus, ki-toj gatvės pusėj, buvo našlės Onos kepykla. Apie našlę aš jau suskubau išgirsti tą pačią savaitę, kada atvažiuoju į tą mažą miestelį.

Jos vyras buvo miręs prieš kelis metus. Ji gyveno viena, su savo tarnaitė, nuosavuose mediniuose namuose.

Vieną rytą aš nuėjau į kepyklą ir pirmą kartą pastebėjau, kad ji dar neblogoi atrodo. Pirmą kartą ji man atsvėrė duonos ir iš mano rankų paėmė pinigų.

— Gal galima ir šviežių pyragaičių gauti? — paklausiau aš.

— Prašau, ponas, kiek tik norite! — nusišypsojo našlė, ir jos burnoje sužibėjo keli auksiniai dantys.

Nuo to ryto aš ją dažnai matydavau gatvėje, švariai apsitačiusią ir visad linksmą.

Vieną rytą ėjau nusimaudęs ir sutikau ją už miestelio, su kaše obuolių.

Sustikdamas, aš nežinojau, ar taip sau praeiti, ar pasakyti jai ką nors. Bet aš nei nepajutau, kai nusiėmiau skrybėlę.

— Labą rytą!..

— Labas, ponaiti! — amerikoniškai nusišypsojo našlė, rodydama auksinius dantis. Ir man pasirodė, kad aš esu kur tai matęs panašią ameriką.

Ji kaž — kaip, su pagarba, pasveikino mane. Aš truputį apsisistojau, bet tuojuo mane apėmė kaž kokia gėda. Aš jau ryžausi eiti, kai ji atsigrižo ir atkišo kašę.

— Paimkite, Tamsta, obuolių! Tamsta visuomet taip anksti keliatės?

— O, dar iš tiesų anksti, — atsakiau aš ir paėmiau vieną obuolį.

Paskui aš jai pasakiau, kad man labai patinka jos pyragaičiai. Ji truputį paraudonavo. Aš paėmiau pančėti jos kašę, nors ji nenorėjo duoti, aiškindamos, kad aš pavargsiu, kad aš nepratęs prie darbo ir kad mano rankos poniškos.

Ji ėjo pirmą mane, augštai pakėlus sijoną nuo pievų rasos. Jos kojos buvo raudonos ir gražios. Aš stengiausi užteiti priešakin.

Aš vėl jai kaž ką sakiau. Ji vėl nusi-juokė.

Ir taip mes pasipažinome. Kiekvieną rytą aš eidavau kepyklon, o kiekvieną vakarą pareidamas iš darbo užsukdavau ten ir ilgai kalbėdavau su našle.

Mes kalbėdavome visuomet ir visuomet apie politiką. Tiesa, Ona labai daug kalbėdavo apie viską, bet aš visuomet gir-davau tik jos pyragaičius...

Tik vieną kartą aš jos paklausiau, ar ji visai bevaikė, o ji man paraudonavusi atsakė, kad ji su vyru vos metus tegyvenusi.

Bet kai mes pradėjom kalbėti apie jos vyrą, — ji mane nusivedė į savo kambarį ir parodė savo vyro fotografiją.

— Gaila, gaila... — kalbėjau aš apie kaž ką mastydamas, bet Onos akysse pamačiau ašaras.

— Matyt, velionis Tamstą mylėjo? — paklausiau aš. Taiš mano žodžiais ji visai susigraudino ir pradėjo garsiai raudoti.

— Jis toks buvo jaunas, toks lygiai, kaip jūs... ir aš palikau našlę... palikau vieną našlę, kaip pirštas.

Pagaliau aš neiškenčiau ir paglosčiau jos galvą, kuri nusiviro man ant krutinės.

Aš stengiausi ją pakelti, bet ji buvo sunki. Pagaliau nusibodus verkti, vargšė Ona pradėjo šypotis.

— Nėpyk, Tamsta, kad man taip užėjo, bet kai pamastau, kad aš vieną vieną, tai taip sunku ant širdies pasidaro.

Tačiau po verkimo, kaip žemė po lietaus, ta moteris pasidarė daug gražesnė. Mes sėdėjome ant lovos krašto, vienas šale kito. Kambarys buvo apytamsis. Mes dar arčiau prisilinkome vienas prie kito.

— Tai Tamsta sakai, kad vienai liudna ir nuobodu gyventi?

— Nuobodu, begalo nuobodu... Aš dažnai pamastau, kad jūs toks jaunas ir toks gražus... — ir čia jos krutys, kaip du kvėpiansios duonos kepalėliai įsivėmė į mano pašone.

Mane paėmė didelė drąsa. Vikriai aš sugriebiau abi jos rankas. Našlė Ona nespriešino, tik šypsojosi ir sumišusi pasakoj, kad nuo mirusiojo vyro ji nei vieno vaiko neturėjusi.

Lyg tyčioms pamačiau ant jos kaklo nedidelį spuogelį, rausvą, tamsų spuogelį. Maniau, kad tai apgamas.

Ir užsidegiau pabučiuoti. — Duok kaklą! — sušukau aš ir stipriai prispaudęs paliečiau spuogelį lupomis. Bet spuogelis tuojuo pradėjo krutėti ir bėgti per Onos kaklą. Ir tada aš aiškiai pamačiau didelę, rudą blakę.

Aš atsistočiau ir net žodžio neprataręs išėjau.

Nuo to laiko aš daugiau niekad nėjau kepyklon.

MAINIERIŲ DAINA.

Leidžiuios į gilumą
Kelis šimtus sieksnių
Kur nę perkunėlis
Manęs nepasiektų.

Spindulių šviesybės
Ten nėra saulutės,
Tik ant kaktos žiba
Magnito lemputė.

Ten per dienas dirbu,
Prakaitą liedamas,
Mirty ir pavojų
Viską užmiršdamas.

Dinamito šuviais
Trankaus kai perkunas,
Voliai žemių krinta,
Net sudreba kunas.

Dulkės ten su dumais
Susimaišę ruksta;
Tai pragaras tikras, —
Ko gi daugiau truksta?!

Ant viršaus išėjus
Laukan iš kasyklos
Tai nerasi niekur
Didesnės baidyklos.

Veidas prakaituotas,
Kakta dar garuoja,
Vos tik akys žiba,
Ir dantys baltuoja.

Ak, darbelis mano
Sunkus-pavojingas,
Uždarbis gi menkas,
Gyvenim's vargingas.

Juozas Grigaliūnas.

Vargo Poeta.

ANGLEKASYS.

Kiek kartų aš klausiau beširdžio akmens —
Kuomet čia rukai išsikleis? —
Šalis svetimoj dvelkimą rudens
Man silū tik vargo keliais.

Nupirkę likimą artojų sumų,
Prislėgę čia mus pinigai —
Antroji tėvynė neturi jausmų,
Ir viltis mus' žuvo senai.

Už marių audrotų, gimtinėj lankoj,
Žiedai jau po daigiu nekris;
Šliauži ir galvok — gal akmens gilumoj
Dar šandie užmerkis akis!

Rukų ir akmens, pinigingos širdies,
Sveika — užvaldyta šalis! —
Vergijos išvyti iš savo šalies,
Tavyje laidojam viltis!

Planetoj beskrosdami kraujo takus,
Čia skurstame mes, lietuviai —
Sveiki bukit, broliai, išarkit laukus,
O mes laužim urvus kantriai!..

(„Lietuvos Žinios“)

GYVENIMAS.

Gyvenimas mane prigirdė
Saldžiais, bet skausmą teikiančiais nuodais
Jis pajuokai išstatė širdį
Ir drasko ją aštriais nagais...

Leonas Vitkauskas.

S. L. A. REIKALAI

SUSIVENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJ.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje yra pašalpos ir apdraudos organizacija. Į ją gali įstoti sekamo amžiaus nariai nuo 18 iki 50. Apsaugos yra keturi skyriai — nuo \$150 iki \$1,000; pašalpos — 3 skyriai, nuo \$6 iki \$12 savaitėje. Prie SLA. lietuviams patogiau sia prigulėti.

Jūsų pašalpa ligoje visuo met bus užtikrinta ir apdrauda numirus kam jūs ją pavesite. Nebus jokių suktybių, kai kada atsitinka su insurinais. Į SLA. prisirašius nereikis mokėti dolių kiekvienam nariui mirus, kaip daroma paprastose pašalpinėse draugijose. Susivienijimas yra nacionalinė organizacija. Jo kuopos randas visoj Amerikoje, daugely miestų ir miestelių. Todėl jos nariui nereikia po praspurtu gyventi kitame mieste. Priklausydamas prie SLA. kur važiuosi, ten rasi kp. ir turėdamas iš pirmesnės kuopos persikėlimo lakštą, tampi pilnateisiu nariu.

Kodėl lietuviai nuo dabar neturėtų kitos klaidos padaryti? Gyvenime pasidaro daug klaidų per nežinystę, bet jas galima atitaisyti. Kas negali klaidų atitaisyti, tas nelaimingas. Su ta skriauda prisieina ir numirti.

Lietuviai, senesnieji Amerikos gyventojai, padarę stambiai klaidą priorganiizuodami daug lokalių pašalpos draugijų ir įvairių religinių sektų. Mažiausiam miestely randasi 5 ar 6 draugijos, o didesniuose miestuose tai nesuskaitoma daugybė. Užsidarius imigracijai, iš Lietuvos mažiaus žmonių teatvažiuoja. Augščiau minėtoms mažoms lokalinėms pašalpos draugijoms nebėra dirvos egzistuoti. Šiandien kiekvienoj lokalinėj pašalpinėj draugijoj eina klausimas susivienijimo po kelias į vieną. Bet ir tai nėra užtikrinamas ilgas gyvavimas.

SLA. kas kita. Nariai skaitoma desėtkais tūkstančių. Finansinė padėtis skamba gražiai — vienas milijonas. Prirašomi čiaigimiai lietuvių sunys ir dukterys. SLA. gyvenimas užtikrintas ant visados, kol gyvėsime Amerikoje. O nėra abejonės, kad ateity bus galima turėti SLA. skyrius ir Lietuvoje.

Čia noriu lietuviams pastebėti: rašykites į SLA. Nelaukite budami lokalinėj draugijoj kol pasensite.

George Kuraitis,
SLA. 53 Kp. Org.

IŠ S. L. A. KUOPŲ DARBUOTĖS

CLEVELAND, OHIO.

SLA. Kuopų Veikimas. 1 dieną sausio, SLA. 136 kuopa, bendrai susidėjus su SLA. jaunimo 339 kuopa, davė pramogą „Naujų Metų Priėmimui Vakaras“, kuris įvyko Lietuvių Salėje. Programos buvo platonas, įvairūs ir rupestingai suruoštas. Susidėjo iš muzikos, dainų, šokių, monologų, diologų ir vaidinimo vienaveiksmo žaislo „Jaunimo Karštis“. Vis-

ką išpildė SLA. nariai. Iš 136 kp. dalyvavo V. S. Jokubynas, su paskaita „Kaip senovės lietuviai švėsdavo Naujus Metus“, A. Kazakevičius su juokingomis dainelėmis. Iš 339 kp. M. Jusaičiūtė, F. Mylunas, V. Myluniūtė (monologistai), A. Alekna, (smuikininkas), P. Martinkus, S. Dubauckiūtė (pianistai), V. Petrulis, M. Jusaičiūtė (stygininkai), E. Kairiūtė ir kit. (šokikės), K. Myluniūtė (lošikė), L. Jonaitis, J. Kajakas, E. Grigiūtė, K. Myluniūtė, J. Vasilauskas ir S. Vasilaiuskas (dainininkai). Iš 14 kuopos, kaip kviešti tartininkai, buvo: V. Banionis, L. Banionienė (lošikai), A. Zdanis, J. Krasnickas (dainininkai).

Užduotis visi atliko — vieni geriau, kiti silpniau, bet abiejai sakant, atlikta vidutiniai, o dainininkai ir gana šauniai. Ypatingai J. Kajakas, kaip dainininkas, šio vakaro programoje turi but paskaitytas pirmoje eilėje. Daugiau mums tokių vaikinių, tokių dainininkų!

Vakaro Pasekmės.

Publikos prisirinko vidutiniškai, nors sulig išgarsinimo, turėjo but tris kart daugiau. Galbūt tam pakenkė bedarbės, o labiausia gamtos užsimojimas, staiga oro atmaina. Diena prieš tai, visą dieną lijo ir temperatūra laikėsi prie 48 laipsnių, gėnakia temperatūra nupuolė iki 6 laipsnių, ištiko dideli pūnys ir užstojo didelis šaltis, kuris, aišku, daugelį žmonių privertė likti namie. Tačiau visgi susirinko žmonių virš peros šimtų, ir kuopoms, šį vakarą rengusioms, apmokėjus visą išlaidas, gal but atliks pelno šimtinę su kaupu; pelnas bus skiriamas 136 ir 339 kp. pusiau.

Šio vakaro rengimu daugiausia rūpinosi ir jo įvykdymui daugiausia dirbo ir vargo 136 kp. sekretorius-organizatorius S. Čerauka, kuris daugia negu per pusę metų dirbo. Vargu, rinko ir organizavo spēkas, kad tik būtų pasekmės. Skelbimų į programą daugiausia surinko S. Jonyla.

Prie galo, negalima iškeisti ne prisiminus apie Lietuvių salę. Salė, kaip salė, galbut geresnė už kai kurių kitų kalonijų sales. Tačiau clevelandiečiai, salės savininkai, turėtų turėti bent kiek žmoniškos sąžinės. Už salę ima pinigų gal but didesnius, negu svetimtaučiai (\$40 už vakarą), o neskaityt reikalingu salę apšildyti. Kad ir dabar, beveik prie zero temperatūros, salė nešildyta ir salėje temperatūra ta pati kaip ir lauke, tik tiek, kad salėje ne pusto.

Arba vėl, jokio patarnavimo. Patiems pasisamdžiusiems salę reikia ir kedės statytis ir žiburius degiot, ir scenerijas statytis, patamsiais klupinėjant, nes kitur nė žiburių nėra. Gėda clevelandiečiams, tokiems salės „savininkams“!

136 Kp. Valdyba.

Sausio 3 d. įvyko SLA. 136 kuopos metinis susirinkimas, kuriame be kitų aptarimų kuopos reikaluose, užtvirtinta naujoji valdyba, kuri priešmetiniame susirinkime išrinkta šiems metams: pirmininkas — B. Lukauskas, vice-pirmininkas — J. Vaišnora, nutarimų sekr. — A. Dubauskas, fin. sekr. ir organizatorius — S. Čerauka, išdininkas — A. Kazakevičius, izdo globėjai — S. Jonyla ir J. Zelionis. Veikiančion komisijon — V. S. Jokubynas, S. Čerauka ir A. Kazakevičius. Aplikantų egzaminuotoju tas pats, daktaras Furrell.

136 Kp. Korespondentas.

LAWRENCE, MASS.

Naujas Sumanymas.

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 41 kuopos laikytame metiniame susirinkime gruodžio 4 dieną, 1927 m., visapusiai apsvarsčius, nutarė idant pakelti per SLA. organą „Tėvynę“ klausimą, kad ir visos kuopos apsvarstytų ir paduotų įnešimą sekančiam SLA. seimui, kad naujų narių įstojimas į S. L. A. būtų sumažintas per pusę arba sulig seimo delegatų nuožiuos. 41 kuopos organizatorius Jonas Zukauskas pranešė kuopai, kad Lawrence randasi žmonių norinčių prisirašyti prie SLA., tiktai delto neprisirašo, kad įstojimas yra didelis ir tokiu budu mes tų žmonių negalime sau laimėti.

Kad patenkinus tuos žmones, norinčius prisidėti prie mūsų prakilnos organizacijos SLA. nieko nenustotų, bet dar padidintų savo organizaciją.

A. Bagdonas,

SLA. 41 Kp. Fin. Rašt.

ANSONIA, CONN.

Iš SLA. 66 Kp. Darbuotės.

SLA. 66 kp. susirinkimas įvyko sausio 1 d. Nors narių atsilankė nedaug, bet visi rmtai reikalus svarstė.

Stasys Bujanauskas, organizatorius, perstatė 3 naujus narius ir pareiškė, kad dar turi daug pasižadėjusių. Tas parodo, kad org. gerai darbuojasi. Paskui buvo renkama šiems metams kuopos valdyba; išrinkta šie nariai: J. Marčiulionis pirm., V. Kuzas vice-pirm., Stasys Bujanauskas finansų raštininku ir organizatorium, A. Mankauskas izdininku, V. Navickas užrašų raštininku.

Reikia pastebėti, kad buvęs finansų raštininkas A. Gudžiūnas tik laiška prisuntė atsakymą, kad daugiau negali sekretoriauti, nes apsigyveno kitam mieste. Tai yra apgalvėtinai, kad čia veikėję ir taip trum pa, o jis netik SLA. kuopoje veikdavo, bet ir visam vietas lietuvių judėjime. Taipgi Ant. Krugelis, buvęs per keletą metų užrašų raštininkas, dabar atsiskakė. Bet manoma, kad jis ir toliau kuopoje darbuosis. Dirstelėjus į pereiną metų magosi, kad kuopa nariais gerai paaugėjo, ir kaip atrodo ši metą dar daugiau paaugės; tuo kartu ir veikimas bus žymesnis.

J. Marčiulionis.

LEE PARK, PA.

Iš SLA. 68 Kp. Darbuotės.

Jaunuoliai Organizuojama.

Sausio 1 d. įvyko kuopos metinis susirinkimas. Narių atsilankė neperdaugiausia. Skaitytla trys laiška. Vienas iš centro kaslink Aukšinio Konkurso. Nutarta, kad mūsų kuopa dalyvautų. Antras laiškas nuo 7-to apskričio sekretoriaus. Praneša, kad SLA. centro organizatorius su prakalbo mis pas mus pribus sausio 25 d. Trečias laiškas buvo nuo kokio ten priešfasištinio komiteto. Laiškas atmetas.

Toliaus išduoti kuopos valdybos raportai iš praeitų metų darbuotės.

68 kp. narių turi, suaugusių 101, vaikų 16. Kuopos turtas — \$50.00 banke ir \$92.54 paizdininkų. Viso \$142.54 sulig 1 d. sausio.

Užsiminus apie jaunuolius, po trumpų svarstymų nutarta išrinkti organizatorių iš čia augusio jaunimo. Panelė Genovaitė Bokančiūtė apsiėmė jaunuolių organizuoti. Linkėtina panelei G. Bakančiutei suorganizuoti visus Lee Parko jaunuolius.

St. Zukauskas.

CHICAGO, ILL.

SLA. 122 Kuopos Metinis Susirinkimas.

Metinis kp. susirinkimas atsisbuvo 1 d. sausio, 1928 m. Susirinkimas, kaip metinis,

visgi buvo gana skaitlingas ir tęsėsi gana ilgai, nes metiniuose susirinkimuose visada yra daugiau visokių reikalų liečiančių Susivienijimo ir kuopos geovę.

Šiame susirinkime įvesdinta nauja kuopos valdyba 1928 metams. Senasis kuopos pirmininkas p. B. Paliulis, pasitraukdamas iš pirmininko vietos, vedk naujai valdybai gerų pasekmių darbuotis SLA. 122 kuopos labui. Taipgi ir naujasis pirmininkas p. Klem. Kairis, užimdamas pirmininko vietą, pranešė susirinkimui, kad kiekvienas šios kuopos narys, eidamas į susirinkimą, paliktų už durų visus politinius reikalus, o rūpintusi tiktai Susivienijimo Lietuvių Amerikoje, kaip pašalpinės organizacijos reikalais. Taipgi ir kiti kuopos viršininkai palinkėjo kuopai gerų pasekmių, o nauji prižadėjo ištikimai darbuotis per ištisus metus.

Per pastaruosius, 1927 metus, kuopa visgi pasidarbo; vasaros laiku turėjo išvažiuoti, kuris gana gerai nusisekė. Turėjo naujų narių prirašymui vajų; ir gi nusisekė neblogiausiai. Rodos gauta apie 20 naujų narių.

Visgi sakysiu garbė buvusiai kuopos valdybai už pasidarbovimą, kad kuopa pakilo nariais ir kartu apie šimtu dolių į metus laiko.

Ateitis parodys, kiek pasidarbus nauja kuopos valdyba per šiuos 1928 metus. O kas svarbiausia, tai visi SLA. 122 kuopos nariai turime koskaitlingiausiai lankyti susirinkimus.

Kaip visiems žinoma, šios kuopos susirinkimai atsisbuna kiekvieno mėnesio pirmą nedėdienį. Sekantis susirinkimas atsisbus 5 d. vasario, 2 val. po pietų, 4523 So. Wood St.

P. Markunas,

Užrašų Rašt.

P. S. Kiekvienas malonėkite įsitęmyti naujo raštininko ant-rašą: J. Vaišvila, 4603 So. Sacramento Ave.

P. M.

MILWAUKEE, WIS.

Iš SLA. 177 Kuopos Veikimo.

Pradedant 1928 metus SLA. 177 kp. rengė puikų teatrą ir maskų šokius, kuris įvyks vasario 12 d., 1928, Pulaski Hall, 715 Grant St. ir American Ave.

Programą išpildys SLA. 177 kp. Dailės Ratelis. Bus sulosta trijų aktų komedija „Trys Mylimos“. Taip gi bus apie tuziną ir kitokių pamarginimų.

Programas prasidės 3:30 val. po pietų, o šokiai lygiai 7 val. Ant šokių yra skiriama \$35.00 vertės dovanų tiems, kurie bus puikiausiai apsimaskavę. Taigi yra proga visiems iš anksto prisirengti, kad gavus pirmas dovanas. Įžanga į perstatymą ir šokius tik 35c.

Privaziuoti galima Mitchell St., arba 8-tos Ave. karais.

VL. Valatkevičius,

Reng. Kom. Narys.

MASTEPH, N. Y.

Iš SLA. 250 Kuopos Susirinkimo.

Nors mūsų kuopa nėra taip labai maža, neigi veikime mes esame taip baisiai atsilikę nuo kitų kolonijų, vienok labai malanda kada galima matyti ką nors „Tėvynėje“ apie mūsų nuveiktus darbus. Tai aš bandysiu paminėti nors mūsų metinį susirinkimą, kuris įvyko 2 d. sausio, 1928 m.

Į susirinkimą atsilankė gana gražus būrelis narių, nepaisant to, kad tai buvo naujų metų šventė. Komisija, kuri išrinkta praitame susirinkime kokio nors parengimo parengimui, pranešė, kad kol kas nieko dar neveikė, bet pasižadėjo po naujų metų pradėti darbą. Tokiu budu galime buti užtikrinti, kad neužilgo mūsų kolonijoj bus suruoštas puikus parengimas.

Šiame susirinkime buvo renkama dalis kuopos valdybos 1928 metams. Mat, mes visos valdybos nerenkame ant syk — dalį renkame sausio mėnesy, o kitą dalį liepos. Sekami nariai tapo išrinkti valdybon: finansų raštininke — J. T. Bimbienė; izdininku paliktas tas pats, B. Vaičaitis; protokolų sekretorium — M. Stakovas; korespondente — J. T. Bimbienė; organizatoriai išrinkti trys — Ambrozevičius, Kulikauskas ir D. Valungevičius.

Į susirinkimą atsilankė p. Leonas Mažionis, kurio pasidarbovimu buvo sutverta Maspeth SLA. 250 kuopa. Jisai buvo pakviestas pakalbėti. L. Mažionis džiaugėsi, kad 250 kuopa išaugo nuo 12 narių iki veik 60, palinkėjo kuopai augti ir neatsilikti veikime nuo kitų kuopų.

J. T. Bimbienė,

Kuopos Korespondentė.

BAYONNE, N. J.

Iš 346 Kp. Darbuotės.

Kiek laiko atgal čia iš keleto narių suorganizuota SLA. 346 kuopa. Dabar jau turi 15 narių ir gerai gyvuoja. Vienas pridavė aplikaciją pereiname susirinkime, sausio 8, 1928. Tokiu budu šios kolonijos be skirtumo lyties doriems ir sveikiems lietuviams, nuo 18 iki 50 metų amžiaus, yra gera proga prisirašyti prie vietinės kuopos ir prisidėti prie visapusiškai saugios organizacijos, aprūpinant savo ir šeimynos ateitį.

Toliaus matau reikalo pastebėti, jog girdėjau buk tai koks žmogelis paleidęs paskalą, kad ši kuopa slapstosi. Na, tai tau ir žinok tu žmogau kas čia norima pasakyti! Kas gi čia yra slapto? Bene tas taip garbinagas ir visiems Amerikos lietuviams gerai žinomas Susivienijimas Lietuvių Amerikoje? Čia ne tik niekas nesislapsto, bet uoliausiai darbuojamasi vietinės kuopos ir abelnei visos organizacijos labui. Verta ir šitai pastebėti, kad kuopos pirm. B. Stankevičius nei viename susirinkime neužmiršo paraginti narius prie darbo, kalbinti ir agituoti pažįstamus ir draugus prisirašyti prie šios kuopos.

Dar kartą, — vietiniai lietuviai, be skirtumo lyties, yra kviečiami ateiti ir prisirašyti prie vietinės 346 kuopos be jokio atidėlioimo, nes apsauga kiekvienam reikalinga.

Susirinkimai atsisbuna kiekvieną pirmą ketvirtadienį (ketnė) kiekvieno mėnesio L. A. V. Kluho svetainėje, 197 Avenue E., kamps 19-th gatvės.

Sekantis susirinkimas įvyks 2 dieną vasario, 1928 m., ketvirtadienio vakare, 8 valandą.

J. J. Zaleckas,

Prot. Sekr.

KENOSHA, WIS.

Naujų Metų Bankietas.

SLA. 212 kp. Dailės Ratelis surengė puikų pasilinksminimo vakarą, sausio 1 d., German American Home. Apie 3 valandą po pietų pradėjo rinktis D. R. nariai ir svečiai ir prisidėjo žaismai ir šokiai. Apie 6 valandą prisirinko pilna svetainė, žaidimai ir linksminimasis dar labiau įsisiubavo. Apie 8 valandą nutiesė ilgiausius stalus, papuoštus gyvomis gėlėmis, apdeda puikiaisiais valgiais, sukviečia svečius prie stalų. Pradeda valgyti, prasideda ir kalbos vadovaujant D. R. pirmininkui P. A. Banui su naujų metų sveikinimais ir geriausiais linkėjimais. Dailės Ratelio nusišviečia išsireiškė, kad mes turime remti ir palaiuoti Dailės Ratelį, lygiai taip, kaip Chicago biznieriiai ir profesionalai palaiko „Birutę“.

Kiekvieno kalba buvo palydima dideliais aploidsmentais. Užimtų daug vietos norint surašyti visas jų kalbas su puikiaisiais išsireiškimais.

Po vakarienės vėl tęsėsi šokiai ir žaismai iki 12 valandai nakties. Užsibaigus programai, visi skirstėsi pilni linksmumo. Prie tos vakarienės daug prisidėjo su aukomis mūsų biznieriiai: P. A. Banis, P. F. Raščius, P. V. Jakutis, P. S. Jocius, P. V. Šlegeris. Dailės Ratelio narės — moterys ir mergaitės — taipgi prisidėjo su aukomis, pagamindamos puikiausius kėksus ir kitų dalykų. Dailės Ratelio muzikantai — P. A. Puras, P. J. Sidlauskas, P. J. Masilionis — patarnavo veltui. Prie surengimo tos vakarienės pasidarbovo p-lė A. Klimiūtė, p-lė A. Radavičiūtė, ponia T. Pabarškienė, ponia Z. Banienė, ponia E. Marcinkevičienė ir P. V. Čekas.

Visiems, kurie aukavo, pasidarbovo ir parėmė, kaip vienas iš komisijos, varde Dailės Ratelio tariai nuosirdy ačiū ir kartu užkviečiu į Dailės Ratelio linksmybių vakarą, kuris atsisbus sausio 29 d., Polonia Hall.

J. Kasputis.

KENOSHA, WIS.

Iš 212 Kuopos Susirinkimo.

Sausio 1 d. SLA. 212 kp. atsisbuvo metinis susirinkimas. Atlikti visi bėganti kuopos reikalai. Išrinkti 9 atstovai į S. L. A. 10-to apskričio metinį suvažiavimą, kuris atsisbus sausio 15 d., Milwaukee, Wis. Nutarta patiekti del ateinančio SLA. seimo vienas priedas ant apsaugos paliudijimo, kad nario metat būtų pažymėti.

Organizatorius J. Kasparas įgaliotas darbuotis Aukšiniame Konkurs. Nežinia kaip mūsų organizatorius pasirodys šio kartu, bet kiek atsimenu dar 1920 metais P. J. Kasparas bukv organizatorium ir tik viena mėnesy prirašė 65 narius. Jeigu ir dabar šitai pasidarbuos, tai kitų kolonijų organizatoriai turės sušilti, norėdami pasivyti mūsų organizatorių. Pamatysime.

J. Kasputis.

WILKES BARRE, PA.

Penkių Minutų Pirmininkas.

Sausio pirmą dieną 115 kp. laikė savo susirinkimą. Pirmininkas, Jonas Norkunas, atidavė kuopos susirinkimą. Buvo įnešimas, kad užimty naujai rinkti viršininkai vietas. Man paklausus, ar yra viskas gerai, ir ar nėra nieko kas sulaiko naujus valdybos narius užimti vietas, Norkunas paaiškina, kad yra skundas ant pirmininko ir yra pranešimas iš Pild. Tarybos, kad šiandien šitai turėtų ištirti.

Alenskas reikalauja, kad naujas pirmininkas užimtų vietą; esą nėra iš Pildomosios Tarybos narių, tai ne mūsų reikalas, kad jie pasivėlavo. Nienius nurodo, kad yra skundas, tai pagal konstituciją yra reikalingas tas dalykas ištirti ir tik tuomet bus galima naujam pirmininkui užimti vietą, jeigu viskas bus tvarkiai atlikta. Dalis draugų tam Alensko išitarimui pritarė ir antra dalis. Nieniaus nurodymams, kad eit pagal konstituciją. Pasirodė, kad yra jau per pusę pasidalinę ir del ramybės užleistas Kvaskevičius pirmininkauti.

Pradėta skaityti protokolai. Tuo tarpu į salę įeina V. Kamarauskas. Po perskaitymo užrašų, buvo paklaustas ar nėra patėmimų prie protokolo. Žinoma, pasipilė net visokių nuomonių, kad atmeti protokolą ir antri kad priimti. Tuomet pakviestas Pildomosios Tarybos narys V. Kamarauskas. Jis paaiškina, kad yra atvykęs patirti kp. pirm. rinkimų ne-susipratimus. Perskaitęs balsavimus, rado kur kas netikusius su daviniais, kuriuos buvo radusi kuopos komisija. Paklausta kaip bus vasario 12 d., Pulaski Hall, 715 Grant St. ir American Ave.

rinkimai, o antri kad būtų palikta kaip yra.

V. Kamarauskas sako, jeigu jūs nesusitaikysite savo tarpe, tai bus pasielgta kad būtų visiems gerai. Ir žinoma likosi nutarta, kad pirmininko rinkimai būtų vasario 5 dieną ir bus vėl Pildomosios Tarybos net du nariai į kuopos susirinkimą atvykę pridaboti tvarkos, kad viskas būtų pagal įstatymus.

Kamarauskas paliko buvusį pirmininką Norkuną ir apskelbė naujus rinkimus į 115 kuopos pirmininkus vasario 5 dieną.

Užėmus senamjam pirmininkui nuo V. Kamarausko vietą, eita prie dienotvarkio ir buvo viskas vedama jau be karščia-vimosi.

Vienas įstojo į kuopą ir likos priimtas vienbalsiai. Buvo raportai komisijai. Ligonų komisija išdavė raportą; parodė, kad yra atlikusi savo užduotį. Raportas likos priimtas. Įnešimus į SLA. seimą skaitė Nienius. Yra du įnešimai, kurie likosi ant toliaus palikti, nes yra dar laiko.

Kadangi buvo nedarinktas praieitą susirinkimą Daktaras kvotėjas, tai likosi vienbalsiai išrinktas į kuopos Daktarus. Kvotėjus Dr. Aizukas.

Delegatai į VII apskričio suvažiavimus išrinkta visi buvusieji pernai delegatai.

Buvo laiškas nuo U. M. W. of A.; šaukia į konferenciją. Kadangi čia yra ne SLA. reikalas, tai per Nienį įnešta padėti į archyvą. Po diskusijų, padėtas į archyvą.

Buvo laiška iš Plymoutho Komiteto, kad protestuoti prieš Lietuvos valdžią ir net ją diskredituoti. Vėl Nienius įneša, kad būtų į archyvą laiškas pamėtos. Po didelių diskusijų, likos padėtas.

Nienius įneša, kad būtų pasiųstas laiškas „Tėvynės“ redaktorui Vitaičiui jo nelaimingai mirusios mylimos moteries užgailos ir atjautimo nelaimės. Įnešimas vienbalsiai priimtas ir įsakyta sekretoriui laišką pasiųsti.

Adomaitis įnešė, kad būtų baudžiami visi tie, kurie kalbėdami įžeidžia ir pravardžiuoja laike susirinkimo ir kad būtų tiktai pasielgta pagal konstituciją. Įnešimas priimtas vienbalsiai.

J. Nienius.

WORCESTER, MASS.

SLA. 318 Kuopos Nariams.

Gerbiamieji draugai, malonėkite užsimokėti užvilktas mo-

SLA. Kalendorius

APSKRICIŲ BEI KUOPŲ PARENGIMAI

HARTFORD, CONN., S. L. A. 124 kp. balius bus sausio 28 d., Lietuvių Parapijos Svetainėje.

KENOSHA, WIS., SLA. 212 kp. Dailės Ratelio linksmybių vakaras rengiama sausio 29 d., Polonia Hall.

TOLLESTON, IND., SLA. 284 kp. balius ir šokiai įvyks sausio 29 d., 1928, Lietuvių Parapijos svetainėje, Lincoln st. ir 15-th st.

BROOKLYN, N. Y., SLA. Aštunto Apskričio koncertas bus vasario 12 d., Klaščiaus svetainėje, Maspeth, L. I. N. Y. Pradžia 3:30 val. po piet. Programą išpildys geri dainininkai ir Lietuvių Operetės Choras.

MILWAUKEE, WIS., SLA. 177 kp. maskaradų balius ir šokiai bus vasario 12 d., Pulaski Hall, 715 Grant St. ir American Ave.

kestis už pėreitus metus. Pas-
tebėjau, kad daugelis narių esa-
te skolingi; kai kurie nariai
mokesčių nemokėję jau už ke-
lis mėnesius praeitų metų, o
dabar jau eina kiti metai. Bu-
tinai turite išsilyginti, kad
nebutumėt suspenduoti arba vi-
sai iš organizacijos išbraukti.

Taip gi prašau tėvų, kad už-
mokėtumėt savo jaunuolių
duokles už pėreitus metus.

J. Mozuraitis,
SLA. 318 Kp. Sekr.

HARRISBURG, ILL.

SLA. 16 Kuopos Veikimas
ir Darbai.

SLA. 16 kuopos metinis su-
sivirkimas įvyko 25 d. gruodžio,
1927 m. Svarstant kuopos
bėgančius reikalus, prieita
prie viršininkų rinkimo ateinan-
tiems 1928 m. Išrinkta beveik
visi nauji: pirm. Juozas Bag-
donas, vice-pirm. Vincas Alu-
zas, sekr. Antanas Bokas, fin.
sekr. Antanas Geraltas, kasas,
išdinku Ona Vaitkienė, išdo
globėjai: Jonas Kriščiulis, Ju-
gis Andrukaitis ir Jonas Ra-
manauskas, organizatorius Ka-
zys Vaičiūnas, maršalka Izido-
rius Kukeckis, daktaras kvotė-
jas Ozmant.

Mūsų senieji viršininkai nie-
ko nenuveikė per keletą metų
del pasikartojimo didelės be-
darbės. Naujiems viršininkams
gal bus geresni metai. Gal jie
gaus naujų narių, o ypač
dabar prasidėjus SLA. Trečiam
Aukštiniam Konkur-
sui.

Draugai ir draugės, mūsų vi-
sų yra pareiga pasidaryti del
mūsų organizacijos gerovės —
gauti kodaugiau naujų narių.
Šiame Trečiame Auk-
siniame Konkurse visi prie dar-
bo!

Darbai angliakasyklose, kat-
ros dirba, tai dirba 3—4 d. sa-
vatejė. Kitos stovi uždarytos
nuo 1 d. balandžio 1927 m., ir
nežinia kada pradės dirbti. Be-
darbių yra daug ir darbo nie-
kur negalima gauti. Darbinin-
kus labai suvargino pasikarto-
jamas kas metai didelės bedar-
bės. Aš pats esu bedarbis.

Antanas Geraltas,
Sekretorius.

MELROSE PARK, ILL.

SLA. 125 Kp. Geri ir
Blogi Darbai.

Praeitame kuopos susivirki-
me protokolais skaitytas ir pri-
imtas. Naujoji valdyba užėmė
savo vietą. Valdyba veik visa
sena, tik su maža pamaia.

Išaukus kuopos knygų per-
žiūrėjimo komisiją, pasirodė,
kad į susivirkimą neatėjo nei
vienas minimos komisijos na-
rys. Tokiu komisijos narių
pasielgimu kai kurie nariai pa-
sipiktino ir nutarė išnešti viešai
jiems papeikimą. Juk jei ne-
galėjote ar nenorėjote to dar-
bo atlikti, tai kam reikėjo apsiim-
ti? Apsisėmus gi reikėjo atlikti
paskirtą darbą.

Toliaus ejo svarstymas apie
jaunuolius. Kuopa nutarė jiems
gelbėti visomis pastangomis,
kad surengis ir pasekmėms
praleidus balių. Baliaus pelnas
bus skiriamas jaunuoliams, kad
jie pavasary galėtų įsitaistyti
baseball žaidimui įrankius. Taip
gi bus dedama pastangų, kad
jie galėtų ir basket-ball žaidimą
turėti. Iš keturių narių išrinkta
komisija, kuri darbuosis de-
lei jaunuolių.

Išrinkta delegatas į Antro
Apskričio suvažiavimą. Kol iš-
rinkta delegatai turėta daug
darbo, nes niekas nenorėjo ap-
siimti. Taip esant pirmininkas
narius papeikė, kad jie nenori
dirbti organizacijai. Juk kuop-
oje yra apie 52 nariai, o pri-
siėjęs kokiame reikalui, kad ir
delegatams siųsti, nėra darbuo-
tojų. Delegatų apsiėmė pats
kuopos pirmininkas.

Reikia pastebėti, kad mūsų
kuopos nariai ne labai noriai su-
sivirkimus lanko. Taip nege-
rai. Kiekvienas narys turi buti

savo organizacijos reikalais su-
interesuotas, lankyti jos susi-
virkimus ir veikti kaip kuopos,
taip ir visos organizacijos labui.
Darbo bijotis nereikia, nes tik
dirbdami naudos galėsime turė-
ti.

Tikiu, kad šiais metais mūsų
kuopos nariai supras organiza-
cijos svarbą ir pradės daug gy-
viau savo kuopos reikalais ru-
pintis, negu kad rūpinosi pra-
eity metais.

Korespondentas.

DETROIT, MICH.

Boševikiška Diktatura
21 Kuopoje.

Mūsų kuopoje dalykai eina
taip, kad jei nesi boševikas,
tai balso jau nemanyk gauti.
Šitai gerai pastebėta susivirki-
me gruodžio 4 dieną. Čia mu-
sų pagarbos užsitarė darbuo-
tojas J. Overaitis buvo visai
bereikalingai boševikais nieki-
namas. Jie jam primetinėjo vi-
sokius nebutus daktus, konsti-
tucijos laužymą ir tt. Boševi-
kai kalbėjo kiek tik norėjo. Bet
jei kas budamas ne boševikas
norėjo p. Overaitį apginti, tai
balso negalėjo gauti. Overai-
tis gi daugiausia buvo niekina-
mis tik todėl, kad jis yra šliu-
po, o ne boševikų pasekėjas.

Tai tau ir boševikiška dik-
tatura!

Pranas Praškevičius.

WATERBURY, CONN.

Iš SLA. 11 Kp. Dviejų Mėne-
sių Darbuotės.

SLA. 11 kp. mėnesinis susi-
virkimas atsituvo 6 d. gruodžio.
Kaipo priešmetinis buvo
labai skaitlingas, nes daugelis
narių stovėjo stačią.

Kp. pirm. p. J. Tareila susi-
virkimą atidarė, paprašydamas
sektoretės perskaityti valdybą;
pasirodė kad visa buvo. To-
liaus sekė skaitymas protokolo,
kuris buvo priimtas.

Tuojaus griežtasi už to di-
džiulio darbo, tai yra nominavi-
mo Pildomosios Tarybos.

Raportas balius rengimo ko-
misijos nusakė, kad dar svetainė
nėgauta; palikta ant toliaus.
Sąryšio delegatai raportavo,
kad yra rengiamas balius. Va-
karienės komisija raportavo,
kad vakarienė yra nukelta į
29 d. sausio.

Toliaus sekė valdybos rinki-
mas 1928 m. Valdyba liko veik-
ta pati, tik su mažomis permai-
nomis. Mūsų senasis pirm. p.
J. Tareila atsiskė ir prašė, kad
jo nerinkty, tai žinoma prisiejo
rinkti naują pirm. Pirmininku
tapo išrinktas J. Užnaris, vice
pirm. P. Motiečius, turtu rašt.

J. Žemantauskas, užrašų rašti-
ninku Juzė Kronkaičiūtė, išdi-
ninku V. Keneusis, išdo globė-
jai V. Krakauskas ir J. Vidžiū-
nas, organizatorius J. Žeman-
tauskas, knygų peržiūrėtojai S.
Senkus, J. J. Kvarciejus, ligo-
nių lankytojai J. Žemantauskas
ir Ona Varpušauskienė, W. L.
Prog. Draugijų Sąryšio delega-
tai J. Dabušinskas ir A. Nainis,
Dr. Kvotėjų Dr. M. Devenis.

SLA. 11 kp. mėnesinis susi-
virkimas atsituvo 3 d. sausio.
Kp. pirm. p. J. Tareila susivir-
kimą atidarė, paprašydamas
sektoretės, kad išauktų valdy-
bą. Toliaus sekė protokolo ska-
itymas. Protokolas priimtas.

Su pradžia 1928 metų mūsų
org. p. Žemantauskas puikiai
pasirodė perstatydamas 8 nau-
jus narius. Pereitą metų org.
p. Žemantauskas prirašė prie
kp. 117 naujų narių. Aš linkiu
p. Žemantauskui sekmingos
darbuotės prirašyme naujų na-
rių.

Baliaus komisija raportavo,
kad svetainės neėmė, nes kelios
draugystės rengė balius ir turė-
jo nuostolių. Mat pas mus bu-
na nesekmingi balių, dėlto su-
batomis buna taip vadinamos
„parės“ ir jų buna daug; kiti
net svetainėse rengia. Taipgi
nutarta paimti daržą ant vasa-
ros del pikniko.

Toliaus knygų peržiūrėtojų
raportas buvo išduotas ir pri-
imtas. P-as J. Užnaris davė
inėsimą, kad raportas būtų pas-
kelbtas „Tėvynėje“; visi užgy-
rė šį inėsimą.

P-niā M. Senkuvienė raporta-
vo, kad viena iš rengimo vaka-
rienės rengėjų apsirgo, tai yra
p. Miknaitienė ir prašė, kad jos
vieton išrinkty kitą. Todel
vieton vienos išrinktos net dvi
p. Bekerienė ir Joneliūnienė.

P-as J. Tareila pakviečia nau-
ją pirm. p. J. Užnarij, kad už-
imty pirmininko vietą. P-as
J. Tareila, užleisdamas naują
pirmininką, pasakė gražią ata-
tinkamą prakalbėlę. Taipgi p.
Užnaris pasakė. P-as Že-
mantauskas ir kiti valdybos na-
riai ir gi pasakė prakalbėles.

P. Motiečius davė inėsimą,
kad SLA. 11 kp. pasiųstų užuo-
jautą „Tėvynės“ redaktoriui p.
S. Vitičiui del mirties jo mo-
teries. Visi tam pritarė.

Baigiant susivirkimą paste-
bėta, kad mes dar neturime ko-
respondento kuopos; perstaty-
tas vienas ir kitas, vis neapsi-
ėmė, tai apsiima P. Motiečius
ir liko išrinktas koresponden-
tu.

Gerbiamieji 11 kp. nariai,
jeigu pasitaikė mano šioj ko-
respondencijoj kokių netikslu-
mų ar trūkumų, malonėkite at-
leisti; aš visai nenorėjau ko-
respondencijos rašyti ir nema-
niau kad busiu korespondentu
išrinktas.

P. Motiečius,
11 Kp. Koresp.

BURNSIDE, ILL.

Iš SLA. 63 Kp.

SLA. 63-čios kuopos metinis
susivirkimas įvyko sausio 6 d.,
1928 m., pirmininkaujant p. A.
Maciukevičiui. Raštininkas
perskaitė protokolą, kurį vien-
balsiai priėmė.

Po to sekė įvairių laiškų ska-
itymas. Pirm. perskaitė net 4
laiškus, kurie tapo vienbalsiai
priimti.

Buvo laiškų perskaitytas
nuo centro, liepiant kuopai iš-
naujo perrinkti protokolų rašti-
ninką, dėlto kad gruodžio mėn.
susivirkime kuopa neteisingai
raštininką išrinko. Kuopa su-
tiko ant to paliepimo ir tuoj se-
kė rinkimas prot. rašt. iš trijų
ypatų, butent: p. Barniško,
p-lės J. Levulitės ir p. J. Ko-
saičio. P-lė Levulitė tapo iš-
rinkta užimti tą vietą dėlto,
kad ji gavo daugiausiai balsų,
butent 31 balsą, p. Barniškis
gavo 5 balsus, o p. Kosaitis ga-
vo 8 balsus.

P. Barniškis padavė kelis
skundus prieš dvi ypates kuop-
oje, bet po ilgo svarstymo,
kuopa tuos skundus atmetė,
nes pasirodė tikslai ypatiskas
pykimas tarpe p. Barniško ir
tų ypātų, kas nelietė kuopos rei-
kalų.

Po to sekė rinkimas komisi-
jos į SLA. 2-ro apskričio susi-
virkimą sausio 15 d.

Taipgi buvo išrinktas naujas
kuopos korespondentas. (Kas?
Red.)

Nauja valdyba užėmė savo
vietą ir susivirkimas buvo ve-
damas geroje tvarkoje.

Kuopos Korespondentė.

WORCESTER, MASS.

Iš SLA. 318 Kp.

SLA. 318 kp. mėnesinis susi-
virkimas laikytas 1 d. sausio,
„Aušrelės“ svetainėje. Į susi-
virkimą atsilankė gana skait-
lingai narių.

Kuopos pirmininkui A. Kriau-
čialui atidarius susivirkimą,
perskaitytas protokolais iš pe-
reito susivirkimo. Pasirodė,
kad yra dar nepabaigtų reika-
lų. Apsvarstius nebaigtus rei-
kalus ir senajai valdybai išda-
vus raportus, pakviesta naujoji
valdyba užimti savo vietas.

1928 m. valdyba susideda iš
šių ypātų: pirmininkas — P.
Juozūnas, vice-pirmininkas —
A. Janušonis, užrašų sekreto-
rius — J. Krasinskas, fin. sek-

retorius ir organizatorius — J.
Mozuraitis, išdinkas — J.
Dvareckas, tvarkdarys — J.
Laurinaitis.

Veikiančioji komisija taipgi
susideda iš veikliausių kuopos
narių, kurie nuo senai yra
daug pasidaravę kuopos nau-
dai. Venkiančioji komisija su-
sideda iš šių ypātų: O. Lauri-
naitienė, J. Lendraitienė, M.
Montvilienė, J. Rautkys, A.
Janušonis.

SLA. 318 kp. visa valdyba
susideda iš patikėtinų ir darb-
čių narių, kurie nuo senai yra
daug pasidaravę kuopos nau-
dai, ir tikimės kad šios ypatos
stovėdamos kuopos prieky dar
daugiau pasidaruos SLA. 318
kuopos ir visos organizacijos
gerovei.

J. Kaulakis.

AKRON, OHIO.

Iš SLA. 198 Kp. Susivirkimo
ir Tarimų.

Kadangi šiame 198 kp. susi-
virkime senų kp. viršininkų ter-
minas pasibaigė ir turėjo būti
perduota naujiems, kurių buvo
viso 3, tad buvęs gerb. pirmi-
ninkas J. V. Ramoška pakvietė
užimti vietas ir pasakė keletą
žodžių, kad visa valdyba pildy-
tų SLA. konstituciją ir kad ne-
sukriautų narių, kad ligoniams
butų išmokamos pašalpos ir
kad susivirkimuose nariai būtų
laikomi visi lygūs. Tai pasakęs
gerb. Ramoška užleido vietą
naujam pirmininkui Jurgiui
Brazui. Naujas pirmininkas
atidarė susivirkimą ir prašė su-
sivirkimo dalyvių užsilaikyti

ramiai ir tvarkingai, kalbėti į vi-
są susivirkimą ir nemėginti
ildaryti užpildinėjimų ant kitų
ypātų ir nevertoti prastų žo-
džių susivirkime už ypatiskų
gincus, už ką busite baudžiami
ir taip pradėjo susivirkimą.

Protokolas priimtas vienba-
lsiai. Komisijų rodos buvo
vien priešfašistinė; 2 nariai iš-
davė raportą, kuris priimtas.
Ligonijų lankymo komisija
išdavė raportą ir priėmė, iš ku-
ro pasirodė, kad buvo 2 ligo-
niai šiam mėnesi. Rumbutienė
nė gruodžio mėnesį turėjo iš-
duoti raportą, bet nė šiame su-
sivirkime nebuvo ir raportas
neišduotas, tad pagal kuopos
nutarimą yra papuolusi po
bauseme. Finansų raštininkė iš-
davė raštišką raportą visų me-
tų, kuris gana smulkmeniškai
ir aiškiai buvo išduotas ir sakė
pasiųs „Tėvynė“ minėtą ra-
portą, kad visiems kuopos na-
riams būtų žinoma.

Aš turiu nuo savęs tiek pri-
dėti, kad kp. veikimas praeitais
metais buvo geras, nes prirašė
11 naujų narių.

Priešmetiniame susivirkime
buvo nutarta rengti metinį ba-
lių, bet šiame susivirkime nu-
tarta atidėti iki rudenio ir tik
rudenio sulaukę, išlaiko gerai
prisirengę, galėsime ir koki-
nę teatrą sulaukti. Nutarta
surengti šokių tuoj po Velykų.
Taip pat išrinkta ir komisija
del surengimo šokių J. Brazas,
V. T. Neverauskas, B. A. Belec-
kienė. Išrinkta ir finansų kny-
gų peržiūrėjimo komisija; į
komisiją įėjo P. Jurgelis, J.
Valteris ir J. A. Dominikaitis.

SLA. 198 Kp. Koresp.

PLAINSVILLE, PA.

SLA. 72 Kp. Nauja valdyba.
SLA. 72 kuopos metinis su-
sivirkimas buvo Naujų Metų
dieną. Veik visi draugai užsi-
mokėjo savo duokles už praei-
tus metus. Tik du draugai dar
neužsimokėjo.

Kuopos valdybon 1928 me-
tams išrinkta šie nariai: pir-
mininkas Juozas Audzevičius,
vice-pirm. Antanas Bielišauskas,
sekr. Juozas Audzevičius (jau-
nesnysis), sekr. pag. ir išdink-
kas Antanas Volungevičius,
išdin. pag. V. Audzevičius, ligo-
nių lankytojai: M. Audzevičius
ir Juozas Radzvilavičius, orga-
nizatorius M. Sakalinskas.

Sekretorius

SPRINGFIELD, ILL.

SLA. 275 Kp. Susivirkimas.
Nekviesti Svečiai.

Sausio 8 dieną atsituvo SLA.
275 kp. metinis susivirkimas.
Buvo tvarkus, kaip ir visada.
Nauji viršininkai užėmė savo
vietas. Senieji viršininkai iš-
davė raportus iš pėreitų metų
kuopos darbuotės. Buvo gra-
žus ir smulkmeniškai apdirbtas
metinis raportas finansų sekre-
toriaus P. Pečioko. Jaunuolių
organizatorė Pranė Raulinaitie-
nė pridavė 4 aplikacijas prisi-
rašusių narių; į jaunuolių sky-
rių 2 ir suaugusių 2.

Reikia tikėtis, kad p. Rauli-
naitienė pasirodys ką ji gali,
nes yra darbšti moteris ir ji
suorganizuos jaunuolių didelę
kuopą. Kiti du kuopos organi-
zatoriai, Veronika Stimbirienė
jau nuo seniau yra pasižymėju-
si kaip gabi organizatorė ir
Antanas Dėdysnas irgi yra tak-
tiškas žmogus. Toki žmonės
gali kartais nusteibinti visus su
savo pasidaravimu.

Į susivirkimą atsilankė du at-
stovai: J. Starkevičius ir K.
Čivinskas, sakėsi nuo SLA. 158
kuopos, kviesdami į bendrą
frontą. Jie nurodė, kad reikia
išrinkti nuo draugijos po 2 at-
stovus ir pasiųsti į lietuvių pa-
rapijos pobažnytinį sklepą se-
kantį sekmadienį. Su parapijo-
nais esą jau mes susitarėme.
Komitetai susiėjo išdirbs planą
kaip suaukti vietos lietuvių
mas-mitingą, kad gelbėti Lietu-
vą nuo fašistų. Anąs kiti
du „tavorščiai“, Jurkonis ir
Konstantinavičius, buvo pas
mus atsilankę, irgi kvietė į
bendrą frontą ir apdalinio il-
gais plakatais kur visko prira-
šyta ir pažymėta: pasirašyk
savo vardą, dėk pinigų kiek
tik išgali ir siųskite į Brookli-
ną boševikiškai troikai. Aną
sykį ir dabar mūsų kuopa ta-
vorščių pakvietimus į savo ko-
munistišką frontą — atmetė-
me. Atmetėme ne delto, kad
užgirtume dabartinę smurtininkų
valdžią. Vargiai rastume
pas mus tokį lietuvių, kurs ne-
butų susirupinęs dabartinę Lie-
tuvos sunkia padėtimi, nes visi
geidė matyti savo seną tėvynę
laisva ir demokratiška šalele.

Visi pas mus piktinasi dabarti-
nių Lietuvos diktatorių dū-
bais. Bet mūsų kuopa gerai ži-
no, kad komunistai nėra geres-
ni už fašistus ir su jais susidėti
į bendrą frontą, reikėtų pada-
ryti didelę kvailybę.

Komunistai jau gana yra
atsižymėję ir susitepę visokiais
savo apgavimais žygiais. Ka-
da kas tik buvo su jais išvien
daroma — veiklama, visuomet
jie čia atsižymėjo savo nahaš-
kumu ir kitokių pažiūrų žmo-
nes išbauruodavo ir apkvadavo.
Dabar jau ir vėl jie peršasi į
bendrą frontą. Taipgi kas gi
nežino, kad komunistai visuo-
met buvo priešai Lietuvos ne-
prigulmybės. Ir jie dar dris-
ta listi žmonėms į akis. Jums
ne Lietuvos gelbėjimas apleina;
jums rupi tik iš to sau šmugel-
is padaryti: pritraukti kitokių
pažiūrų žmones ir savo bendrą
frontą ir išrinkti komitetą au-
koms rinkti. Tai ir visa jusų
darbuotės paslaptis. Mes ne-
pavydime komunistams susieti
į bendrą frontą su parapijo-
nais. Jums ten tinkamiausia
vieta. Tik ten nuėjus jums pa-
tartinė ne protestus kelti prieš
Lietuvos valdžią, o tik bendru
frontu dievulį garbinti. Mūsų
275 kuopa tik delto ir tapo su-
organizauta, kad ištruktus iš
jusų boševikiškos diktatūros
ir mes nei nemanome apie jo-
kią bendrystę su jumis.

V. Černauskas.

MANCHESTER, CONN.

Iš SLA. 207 Kuopos.

SLA. 207 kuopos metinis su-
sivirkimas buvo asusio 8 d.
Išnaujo perrinkta kai kurie
kuopos valdybos nariai. Taip
gi įvesta geresnė tvarka kai
kuopoje, taip ir finansų tvar-

kyme. Dabar kuopos turtas
bus biskį kitaip tvarkomas ir
su narių mokesčiais prie naujo
patvarkymo bus daug lengviau
finansų sekretoriui, negu pir-
miau buvo. Pirmiaus, jei na-
rys per tris mėnesius neuži-
mokėdavo mėnesinių duoklių,
tai sekretorius eidavo pas na-
rius iškolektuoti duokles; prie
dabartinės tvarkos bus seka-
mai: jei narys per du mėnesius
neužsimokės, tai trečiame mė-
nesy sekretorius atvirute para-
gins narį, kad butinai ateity
į sekantį susivirkimą ir užsimo-
kėtų užvilkas duokles; tai bus
galima padaryti ir per kitą
narį. Jeigu nariai savo duoklių
neužsimokės per tris mėnesius,
tai bus suspenduoti nuo pašal-
pos. Pagal nutarimą, nuo se-
kančio mėnesio sekretorius dau-
giau nevaikščios pas narius
duokles kolektuoti.

Tai gi visi 207 kuopos nariai
yra prašomi šitą patvarkymą
gerai įsitęmyti; butinai turite
gauti duokles užsimokėti laiku,
kad nebutumėt suspenduoti nuo
pašalpos.

Šiame susivirkime taip gi iš-
keltas klausimas kaslink Pildo-
mosios Tarybos nominacijos
teisingumo (nominacijos buvo
gruodžio 11 d. susivirkime).
Po ištyrimo, pasirodė, kad 207
kp. nominuodama Pildomosios
Tarybos narius neprisilaikė iš-
leisto iš centro patvarkymo.
Tokiū būdu šiame susivirkime
pirmoji nominacija panaikinta
ir šios kuopos nominacijos liko
be vertės.

Pora savačių atgal 207 kp.
nariai pas Juozą Tvaranaitį jo
pagerbimui surengė jam taip
vadinamą „surprise party“. Tai
padaryta už jo darbštumą 207
kuopos labui. Susivirkę nariai
įteikė p. Tvaranaičiui dovaną.
linkėdami jam ir ateity organi-
zacijos labui darbuotis. Po tam
visi susivirkusieji linksminosi
iki vėlūmai nakties.

Dabartiniam laikui prie 207
kp. pradėjo smarkiai rašytis
jaunimas. Mūsų jaunas orga-
nizatorius Jonas Streimikis
darbuojasi pasekmėms. Linkiu
jam dar geresnių pasekmių dar-
buotis kuopos ir visos organiza-
cijos labui.

A. Birieta.

WOODLAWN, PA.

SLA. 247 Kuopa.
1927 m. įėjus:

Sumokėta apsaugos	\$228.86
Ligoje pašalpos	137.10
SLA. lėšoms	44.86
Vaikų bertainių	23.00
Apsaugos prirašymas	2.50
Ligoje pašalpos pris.	1.50
Tautiškiems reikalams	2.43
Našių ir Našlių Fondan	4.00
Vaikų prirašymo	2.50

Viso pasiūsta į centrą
1927 m. \$446.75

SLA. 247 kp. turėjo įeigų
1927 metais:

Už prirašymą naujų narių	\$4.00
Sumokėta kuopos	
reikalams	2.45

Viso įeigų \$6.45

Atmokėta daktarui	1.00
J. Plečkaičiui	5.35
J. Einikiui pašalpos	15.00

Viso išmokėta 1927 m. \$21.35
SLA. 247 kuopoj narių pri-
guli: suaugusių skyriuje 20;
18 narių priguli į pašalpos sky-
ri

SLA. SKILIMAS IR MAČIO-KĖKŠTO DARBAVIMASIS 1901-2 METAIS

(Tąsa)

Paskutinius žodžius — „ne-reikia bijotis tik“ — redaktorius Mačys citavo iš Miluko slapto laiško, rašyto kun. Kaupui*) siunčiant minėtą „dekretą“. Bent trys slapti laišukai buvo šiaip taip kuni-gams ištikimū, bet „teisybę my linčių“ žmonių nučiūpti, arba „pavogti“. Tie laišukai patilpo „V-bėje Liet.“ su redaktoriaus komentarais. Laiškas Kaupui prasideda šiaip: „Siūniu tau dekretą ant tų šlipijonų“.

16-tas Seimas.

Ištikimieji buvo kunigų dru-čiai suorganizuoti ir paženkin-ti saują rutų prie atlopo. Val-dyba už stojo. Kun. Milukas, nebudamas jokių viršinių, šale sėdi už kito stalo. Kai delegatas be rutų atneša man-datą, tai Milukas pasako: „Obdžeksen“. Tada mandatas dedama į šalį. Baisiausias riksmas, užimas kartojosi ilgai. Keli vyrai apalpo. Delegatai be rutų negavo balsų. Pagalios 46 delebatai ir vienas garbės narys apledo. „Miluko seimą“ (taip jie pavadino ir nuėjo į kitą svetainę. (Garbės narys buvo tai senasis J. Paukštyš, SLA. kurėjas). Ten prasidėjo „tikrasis seimas“, kaip jie va-dino.

„Miluko seimas“ per pusę va-landos padarė visus nutarimus — ir tai buvo svarbių, didelių nutarimų, k. a. permainingas organizacijos vardo (į katalikų Susivienijimą), leidimas raštų ir tt. Vadovas paskaito įneši-mą, kas nors paremia, tuojaus balsuoja, kas už? Visi. Kas prieš? Niekas. Tą viską su-žinoje iš Dr. J. T. Baltrušai-tienės, kuri tuomet nepriklausė prie SLA. Ji pasiliko tuo pa-čioj salėj. Buvo įnešimas, kad pašaliniai apieistų salę, bet ji neapleido; tai po ilgojų disku-sijų įnešimas numesta į šalį. Kuomet rutuotai delegatai nuta-rė atimti knygas iš „pabėgė-lių“, tai daktarė išėjo iš to sei-mo ir susieškojo „tikrąjį sei-mą“. Čia finansų ir narių kun-ga gulėjo ant stalo. Po kelių minučių rutuoto seimo pasiūni-niai įėjo. Zalietskis, jau žino-damas, ko jie atėjo, knygą pa-dėjo ant šepučių ir asisėdo ant jos. Šerifio pagelbininkai iš-krėtė visur, bet po juo nežiūrė-jo.

Ant rytojaus suareštavo tris tikrojo seimo vyrus, As-tramską (sekretojų), Mikolai-nį ir Ambrazavičių, kad atiduo-tų knygą; „nuvedė pas poną vaitą“. Kad knygos neatidavė, tai čia pat išreikalavo iš As-tramsko rakto nuo jo kambario hotely. Vienas policistas, Tep-liušis ir kun. Milukas su rak-tu nuėjo į hotelį, įėjo į As-tramsko kambarį, pasiėmė ko-kius „svečių daiktus“. Svečiai tada ėmė kaltinti hotelio savi-ninką. Šis kartu su jais šoko areštuot minėtus vyrus. Tep-liušį suareštavo, o Milukas pa-bėgo, „mat jis buvo gudresnis ir greitesnis“, pastebi seimo aprašytojas ir daro šitokią iš-vadą.

„Visiems 4 areštantams su-sėdus už grotelių, prasidėjo juokai, nuo kurių tūlam galėjo ir širdis trukti iš apmado“. Byla liko atidėta ant ryto-jaus, vėl ant rytojaus, paskui liko neaprybuotam laikui; din-go.

Tikras Seimas.

„Tikrasis seimas“ tarp ko kito nutarė:

„Nerinkti jokio kunigo į

Susiv. komitetą. Tegul bus kartą Susiv. komitetas iš pa-prastų žmonių.“

„Iškreiptoj VIII skirsnio 15 seimo protokolo turi atsaukti savo tvirtinimą“.

Pagal šį iškreiptą skirsnį centro valdyba išmetė M. Da-mijonaitį ir Tareilą.

Nutarta, kad jėdų tuojaus būtų atgal priimti.

Del pagerinimo organo „Tė-vynės“ nutarta: „cenzūrą visiškai numesti ir tik be cenzūros galima tikėtis pagerinimo“.

„Centrališkas kom. praskai-tusį sąnarį gali suspenduoti ant kiek laiko, pagal svarbumą praskaitomai, bet išmest iš Susiv. negal.“

„Tautiška Apgavystė“.

Kai kuriose kuopose buvo spausdinti tikietai, pardavinė-jami po 25c. „del sušelpimo jau nuomenės mokinančios užru-bežy“.

„Bet kaip nusistebėjom“, ra-šo apie vieną kuopą veikėjas M. Bridickas, „išgirdę, kad... jų kuopos upata, sykiau kuopos prezidentas, sekretorius ir ka-sierius... už tuos tikietus su-rinktus pinigų apvertė ant kaštų delegatams nuvažiuoti į 16 seimą“.

Pasirodė dar tas, kad tos kuopos nariai visai nieko neži-noję, nesvarstė apie tų tikietų išleidimą, o tik vienas kuopos viršininkas atspaudė juos kuopos vardu ir išdalino nariams pardavinėt tarp visų lietuvių.

Tatai rašytojas pavadino tautiška apgavyste.

Tai vienas iš kelių budų fi-nansavimo delegatų lėšų, kad tik daugiau delegatų būtų 16 seime.

Skundėjai Teisiniai.

SLA. 11-ta kuopa Waterbu-ry skilo. Kun. Siaurusaitis ča-lininkai atsitraukė nuo jos ir sutvėrė naują kuopą. Ji vėliau pasivadino Šv. Pranciš-kaus 3-jo zokono draugystė. Šios kuopos nariai liudijo gir-dėję arba žinę, kad Damijonai-tis ir Tareila kalbėję arba rašę bedieviškai. Jų liudymu ir išbraukė tuodu nariu iš SLA. Bet vėliau kun. Siaurusaitis rei-ka kalvęs, kad liudininkai savo liudymu ir parašus patvirtin-tų prisieka. Tada liudininkai pradėjo viešai teisintis, kad jie tai nesirašę, tai per nežinojimą pasirašę ant liudymų. Jiems pakikę prirašytas popieras ir liepė pasirašyti, ir pasirašę. Bet prisieką laiką dideliu daly-ku; del to neprisiekė ant tų neteisinių „affidavit“. Bent du iš tų zokoninkų panašiai ra-šę į „Vien. Liet.“ savo atsipra-šymus už neteisings liudy-mus.

Bet jau pervėlū; niekas jau negelbėjo, nes skilimas SLA. jau buvo įvykęs ir mažai kas dar svajojo, kad vėl abeji susi-vienys.

Mačys-Kėkštas.

Baigiant šią raštą, reikia kiek nors paminėti patį Mačį, neliečiant jo didelio darbavimo-si ir rūpesčių del SLA.

Mačys buvo Virbaliaus mies-telio burmistras. Įkyrėjo supu-sėdus už grotelių, prasidėjo juokai, nuo kurių tūlam galėjo ir širdis trukti iš apmado“. Byla liko atidėta ant ryto-jaus, vėl ant rytojaus, paskui liko neaprybuotam laikui; din-go.

jitais gali būti, Mačys buvo drau-gu iš gimnazijos laikų ir čia bandė draugauti. Bet tuo pa-čiu laiku negalėjo nekritikuoti kunigų, apginant laisvės reika-lą, stojant prieš carizmą. Fak-tai prie to traukė.

„Tėvynės Sargas“ N12, 1900 m. savo darbus metinėje ap-žvalgoje šiaip rašė už carą (bū-dams nelegaliu prieš jį!):

„Politišką Lietuvos neprigul-mystę skaitome už tuščių sva-jonę ir prieš aną atvirai protes-tuojame. „Sargiečiai“ (visi darbštieji kunigai), o su jais visa konservatyviška lig kaulų smegenų Lietuva pripažįsta Ru-sijos cėsorius už tikrą savo valdoną ir nuo Rusijos nerupi-nas skirtis“.

Priešais tat patilpo „Vien. Liet.“ (N12 1901) kritikos straipsnis, be parašo, tai, mato-mai, rašytas redaktoriaus Ma-čio-Kėkšto. Rašo:

„Kaip vilkas neiškenčia ne-kaukęs, taip ir mūsų akiai gu-dojamai kunigėliai neiškenčia neapreiškę savo mielių. Tėvy-nės sargai... išduoda savo tėvy-nės despotui ir užveržia jungą ant sprando savo brolių, idant ji ir toliaus vilktų. Nuo dabar tegul pažiūsta lietuviška tauta savo tikruosius neprietelius — tėvynės judočius — kunigus.“

„Kunigai dovanai taip nebus padarę; jie už tai bus gavę ge-rą kyšį, nes pripažinti carą vyriausiu savo ir Lietuvos val-donu už mažą prekę negalima. Kunigai gali sau carą garbinti kaip dievaitį ir išvien engti žmones, bet kad pagal jų rodą darytų visi lietuviai, apie tai te-gul nę nesapnuoja. Lietuviai šiandien jau supranta savo rei-kalus ir teises, ir pataikys at-simokėti visiems skriaudėjams, ypatingai judošiams, pardavė-jams savo brolių“. (Pabraukia jis pats).

Prie pabaigos sako: „Kuni-gai pamatė, kad žmonės ateina jau į supratimą, tai metasi į caro globą, parduodami jam Lietuvą, kad turėtų apsaugą ir reikale po kelis žandarus už sargus, kas daugely vietų jau yra Minsko gubernijoje“.

Kovoiant, paprastai žmonės sumenkina savo priešų garbę. Kuomet carinės Rusijos švie-timo ministeris tapo užmuštas ir jo užmušėjas — teroristas buvo kankinamas, tai redaktori-us Mačys parašė šitokią pas-tabą:

„Rusijoje bus pakartas, ar šiaip užkankintas studentas Petras Karpavičius už tai, kad jis peršovė vieną žmogų. Bogo-liepovą, kurs vadinosi ministė-riu apšvietimo, o platino tam-sybę“.

Mačys stėjo už apšvietą, bet plakė apšvietus fanatikus. Toje gadyneje „mokslas“, „apšvietas“ buvo garbinama tarp pirmiečių ir menkai apšvie-tusieji vien tik mokėjimą skaityt. Kas to nemokėjo tai buvo jiems nežmogus.

Mačys buvo apšvietęs žmo-gus ir stengėsi teisingą apšvie-tą įskiepyti į žmonių protus. Kartą karčiai pakritikavo ap-švietos fanatiką korespondentą. Šisai rašė, kad Scrantone vai-kinai mušėsi per visą dieną. „Ir už ką? Ugi už merginą ir dar gi už kokią? Ugi už nemo-kančią nę skaityti, nę rašyti. Argi už tokias, nevertas žmo-gaus vardo, verta muštiesi?“

Redaktoriūs peržvalgoje tat pacitavęs sako:

„Matyt ir korespondentą ne-kas labai mokino, bent pride-rančių išsitartimų. Ant galo, jau ir nesulaukimas, kad to-kiems vyrams tektų garbė „muštis per visą dieną“ ir už apšvietesnes moteris. Atsa-kyką pačiame principe pave-dam pačioms moterims, toms „nabagėms“, kaip jas vadinda-vo pereinam amžį“.

(Užbaiga bus)

Brolių Pagalba

Kad ne aš, Lietuva būtų žu-vus. Kad ne jis, nebutumėm turėję Nepriklausomosios. Kad ne mūsų partija, kad ne jie, jau butumėm praradę mūsų valstybę.

Tokias ir tolygas kalbas dažnai tenka girdėti.

Kas tai kalba? Ar tai kal-ba didžiavirai, galimai apie save ir kitus milžinus šventuo-sius? Ar tai kalba tušti pagy-rų puodai garbės manija užsi-krėtę padukėliai?

Iš tikrųjų yra ir nei vienai-p nei antraip. Atsitinka ir pasi-gyrimų tokiais pat žodžiais at-duodama garbė ir negausin-giems mūsų didžiavirams, bet nemaža jos tenka ir papras-tiems tautos veikėjams. Ir to-kiose kalbose dažnai yra tikrų tikriausios teisybės, net dau-giau teisybės, negu jie patys apie tai mano.

Iš tiesų, nepriklausomybės atgavimas buvo toks didelis ir sunkus uždavinys, mūsų vei-kiančiosios jėgos buvo taip ma-žos, kad jeigu bent kiek jų bu-tų būvę mažiau — uždavinys nebūtų buvęs įveiktas.

Taip, vyrų būrelis, visas savo jėgas įtempęs, stumia didelį ak-menį iš gilios duobės. Akmuo toks sunkus, kad vos-ne-vos vyksta jį išritinti. Mažiau vyrų negalėjo būti jokių būdu. Tuokart kiekvienas tų vyrų tu-ri teisės pasakyti: „Kad manęs nebūtų prie šio darbo akmuo nebūtų išritintas“.

Argi ne taip atsitiko liet. kaimynams gudams. Jų kultu-rinis ir tautinis pasiruošimas buvo silpnėjęs už mūsų, nors jų ir daugiau, ir štai kas diena skaitome, kas diena su skaus-mu girdime, kaip jie vaitoja smaugiamai vergijos duobėj.

Teko girdėti kalbant vieną gudų veikėją. Jis sakė:

— „Ak, kad mes turėtumėm nors vieną nepriklausomą Gu-dą, kaip gėla, parduodami jam Lietuvą, kad turėtų apsaugą ir reikale po kelis žandarus už sargus, kas daugely vietų jau yra Minsko gubernijoje“.

Taip, mes perėjome istorinį verpatį mažiausiomis jėgomis, kurimis buvo galima pereiti. Jeigu butume buvę pasiruošę nors truputį silpniau, jei spren-džiamomis valandomis būtų buvę mūsų mažiau, butumėm vargę, kaip šiandien gūdai. Jei butumėm pasiruošę daugiau kaip, pavyzdžiui, čekai, suomia arba kai ir latviai — jau bu-tumėm turėję Vilnių.

Vieną kartą nakčia, prieš dau-gelį metų, Olandijoje buvo ma-žas čiurkšlų prasiskūkęs van-duo po didžiulį pylimą, kurs saugoja kraštą nuo jūros. Dar pusvalandis ir smėlio pylimas būtų griuvęs, o jūros verpetai būtų paskandinę pusę miegan-čios Olandijos. Bet atsitiko, kad tuo metu gresiantį pavojų pastebėjo mažas vaikas. Vai-kas užkiso čiurkšlį savo drabu-žėliais ir laikė, kol jį atrado su-šalusį pusgvyvį, bet išgelbėjusi tėvynę.

Pas mus trumpu laiku daug kviatų tėvynės likimas buvo pa-svires į bedugnės krantą ir kiekvieną kartą tik minimalinė tautos jėgų persvara suteikė mūsų tautai laimėjimą. Štai del ko nešališkai apma-čius, galima tvirtinti, kad daug yra lietuvių, kurie turi teisės pasakyti, kaip anas laikrodžio mažas tekinėlio dantukas: „Kad manęs čia nebūtų, laik-rodis būtų sustojęs“.

Taip yra, nes nebūtų kas jį pamaino. Jei taip galima pasakyti apie politinę visuomeninę grupę, dargi apie atskirą asmenį vei-kėją, tai šimtą kartų daugiau galima pasakyti apie mūsų iš-eiviją ir ypač apie lietuvių ame-

rikiečių pagalbą. Be brolių Amerikos lietuvių nebutumėm nė tiek pasiruošę, kiek buvom, be jų paramos nebutumėm iš-laikę tautos egzaminą, nebutu-mėm iškovoję tos Lietuvos da-lelės, kurią tebeturime, be jų pagalbos butumėm praradę ir tą, ką buvome laimėję.

Tai reikia pasakyti apie juos ne delto, kad būtų sukeltas pa-sididžiavimo jausmas, bet del-to, kad tie, kurie laukia dėkingumo ir jo nesulaukia — žinotų, kad busimaj atgijusi tauta istoriją įvertins jų nuopelnus, kad nu-siminė ir teisėtai nepatenkinti pasiektais vaisiais, pamatę dar bo našumą, atgautų viltį ir i-kėjimą tautos ateitimi, kad kiekvienas įsitikintų, jog jo nuveiktas mažiausias darbelis tautos labui ar anksčiau ar vė-liau duos gausingų vaisių.

Dabar kelias paskutiniuos metais gyvename nuovargio laiko tarpą. Tur but ateitis įvertins einamąjį periodą, kaip tautos atoslugio periodą. Ar susipratusios tautos dalies jė-gos pervargę, išsisėmė per di-deliu išlaidų pirmųjų metų sunkiais žygiais, ar buvo per daug tikėtasi ir, pamaičius, kad nuo pirmųjų žygių iš karto dar dangus nenusileidęs, nuo pirmųjų šūkių tautos visuma dar nenubudus, nuo pirmųjų smugių juodoji išorės ir vi-daus priešininkų ranka gultai-nai neužnuošė, apsilpta dvasi-ka, ar įvyko paprasta idealiz-mo reakcija, „laikinas atsisis. ar dar kas kita — ne mums šiandien atspėti. Tikra yra, kad taip yra, ir kalbamoji nu-taika jaučiama ir Amerikos lietuvių ir atsispindi jų spaud-je. Musų uždavinys kovoti su nusiminimu ir nusivylimu, ne-nuodoti naujųjų priaugančiųjų tautos jėgų, kurios ruošiasi naujam dar galingsniai žy-giui, tikrajam visos tėvynės žemės atvadavimui.

Amerikos lietuvių pagalba daug reikšė visais tautinio dar-bo laikais. Spaudos draudimo metu literatūra iš anapus van-denyto buvo sudariusi nemaža kontrabandinės literatūros dalį (nors ir toli ne — tokia didelė, kiek ji buvo gausinga ir verta). Daug įnešė į bendrąjį darbą grįžtą iš už oceano kultūriškai susipratę ir politiškai išprusę tautiečiai. Augo padėjo ir ma-terialinė anų laikų pagalba.

Po karo, kada visos susipra-tusios gyvosios tautos jėgos stojo į darbą, subruzdė ir bro-liai išiešiai gaivinti ir gelbėti priešų apsuptos motinos tėvy-nės.

Mūsų išieivija pasidarė di-džiausia kovojančios Lietuvos atrama. Galinga moralinė pa-rama ir užuojauta nekartą pa-laiškė silpstančias Lietuvos ko-votojų rankas, o gausingos amerikiečių aukos padėjo Lie-tuvai ir materialiskai ištisėti. Nors ir nebudami Lietuvoje, mu-sų užjūrio broliai buvo tikri Nepriklausomosios Lietuvos statytojai. Bet ir dabar jie ne-nustoja teigiamai veikti musų tautos ir valstybės gyvenimą. Jų įtaka turėjo ir tebeturi du ypatingu brangius savitumus. Vienas reiškiasi tuo, kad išei-viai yra daugiau susipratę ir kultūriškai pakilę už Lietuvos liaudį, antras yra ypačiai svar-bus mūsų gyvenimo susidėju-sioms sąlygoms. Dalykas toks, kad atgavus valstybę ir tautos daugumai tebe miegant, ne tiek gausingį, kiek aktyvųs mūsų tautai priešingai gaivalai sten-gėsi ir tebesistengia taip išai-škinti ir pakreipti patį valstybi-nį pradą, kad juo užtrintų, už-sleptų, užspeltų musų tautinį pradą. Negausingį tautos ir politikos veikėjai, turėdami už-imtas rankas, buvo priversti

GYVENIMO RUOŽAI

Rašo A. B. STRIMAITIS.

STEBUKLAI PRIE SUDURIMO TVOROS.

III.

Davatkos šaukė Dievo bausmę užsiūsti ant Griškabudžio kle-bono Marmos.

Iš karto Marmalų klebonas rimtai pr-dėjo klausinėti arti kuolo sėdinčio Antanuko, kaip jis kalbasi su „Motina Švenčiausia“. Vaikas į prabaščiaus klausimus atsakinėjo trumpai, ne-darydamas jokių išvadžių, ar nuo savęs priedų. Paskui klebonas prašė parodyti kurioje vietoje stovi grabelis. Vai-kui parodžius pirštu, klebonas klausė ar vaikas gali tą grabelį paėmęs už galų pakelti iš vienos vietos į kitą. Piemenėlis iš-skėtęs rankas, lyg grabelio galus suspaudęs, pakėlė į kitą vie-tą. Tuo laiku tardytojo klebono garbiniai smarkiai sukrutėjo. Matomai jis supyko ant vaiko, kuris netik davatkas ir žmonių minias savo apgavingu budu suvadžiojo, bet ir jam, Marmalų klebonui, kuris atstovauja šventą luomą ir už pinigų išigijęs garbės titulą, turi teisės ketvertu arklių prategiu važiuoti, vaikas meluodamas drįsta tvirtinti, kad matas nematomą daiktą. Bevaidinant grabelio „kėlimo“ sceną, klebonas čiupt vaikui už abiejų ausų, iškėlė augščiau savęs ir purtydamas reikalavo prisipažinti melagystės. Vaikas tuoju prisipažino, kad tenais nieko nėra ir kad jis nematęs jokio grabelio, nes matomai vaikui ir taip jau buvo nesmagu, nes artinosi dvy-liktą valanda, kuomet buvo skelbiama, kad „Motina Švenčiausia“ užžengs ant kuolo. Juk vis viena, melas būtų paaiškėjęs. O dabar kuomet klebonas užpuolė vaiką prisipažinti melo, tai jam kad ir skaudėjo ausis, bet širdelėje džiaugėsi, kad klebo-nas pagelbėjo jam iš kėlbios padėties išėiti.

Po tam Marmalų klebonas ištisai ištardė vaikus, iš kur jiems atėjo mintis ir galvą apie tokius stebuklų sumanymus. Išsklausinęs vaiką, klebonas iškoliojo susirinkusias minias, kad jie esą „heretikai“, išką svetimų dievų, vietoj sulaukus šventadienio, o ypatingai tokių atlaidų, kurie Griškabudžio parapijoj yra svarbiausi, tai čion susirinko į laukus svetimų dievų ieškoti. Iškoliojęs, minios liepė išsiskyrstyti, o tą va-dinamą „šventą vietą“, kur turėjo būti „Motinos Švenčiausios“ karstas pastatytas, kojomis išspardė ir vainikus nuo sudurymo tvoros kuolų nulupinėjo ir sumindžiojo ir tuo Sa-valkelių šventai stebuklingai vietai padarytas galas. Su sa-vim klebonas buvo atsivežęs porą vežimų ginkluotos policijos, nes mat jie fanatikų minios būtų užpuolusios jį draskyti, bu-vo prisirengęs gintis.

Davatkos verkdamos ir keikdamos Marmalų kleboną ne-norėjo skirstytis, bet kuomet miniose pakilo vaidai, diskus-i-os ir juokai, bei pasityčiojimai, tai ir nieko nepesiusios davat-kos apledo plikus Savalkų „šventos vietos“ pudymus.

Klebonui tardant Morkų piemenėlius apie pradžią išs-va-jotos „Motinos Švenčiausios“, jie papasakojo šitokią istoriją.

Morkų kaimyno sunus Juoziškio Antanas, praeitais me-tais po Velykų buvo vedęs jauną Griškabudžio kankartą Pet-ronėlę. Apsisukus aplinkui saulei vieną kartą apie savo ašį, Juoziškio namas aplankė Blovieščiaus garnys ir paliko jų na-muose „lėlę“. Už poros savačių „lėliukė“ pasimirė. Šiose „lėliukės“ šermenyse teko būti abiem Morkų vaikams, An-tanukui ir Onutei. Jiedu pamatė Juoziškio jaunamartę ir jos jauną vyrą klupant prie „lėliukės“ mažo karsto ir galin-giai verkiant, begalo susijaudino. Šis įspudis paliko jų jaunose širdukėse taip giliai, kad Antanukas su Onute, kuomet pava-sary išginę gyvulėlius, pirmasai jų žaislas buvo imituoti Juo-ziškių Antaną ir jo jauną pačiulę bei „lėliukės“ šermenis. Onutė parėdė iš skudurų lėlę, o Antanukas padirbo grabelį ir prie žardžio sudurymo tvoros palei kuolus, pašarvojo lėlę. Kuomet pudyme ganėsi gyvuliai, abudu piemenėliai sėdėjo palei grabelį ir žiūrėjo į karstę paguldytą lėlę, o kuomet gy-vuliai pasiskirstydavo, tai tuomet abudu piemenėliai nubėgę gyvulius sutvarkydavo ir atbėgę prie sudurymo tvoros dary-da-vo taip kaip kad kaimynai atėję į šermenis. Lietuvos kaimie-čių priimtu būdu jie klaupiasi ant kelių, žegnojasi ir kalba po-terius už mirusio „dušią“. Taip ir šie piemenėliai, kiekvieną kartą, sutvarę gyvulius, sugrįžta prie sudurymo tvoros, klau-piasi, žegnojasi ir poterius kalba, o paskui gieda giesmes ir kalba poterius didelį ražančių aplinkui sukdami, o kartais abudu piemenėliai pradeda visu balsu verkti „mirusios“ lėlės. Žodžiu, jų žaidimas buvo tai pilniausias imitavimas Juoziškių mirusio kudikio šermenų.

Šitą vaikų žaidimo procedūrą pastebėjo kaimynų sesers davatkos. Keletą dienų jos tėjio vaikus, matė kaip jie pri-eidami prie tvoros sudurymo kiekvieną kartą klaupe, žegnojo-si ir verkė. Pagaliau jos nusprendė sužinoti ką vaikūčiai ma-to ir net iki ašarų suklaupę dejuoja, verkia. Bet, kuomet vai-ka matato davatkas ateinant, grabelį ir lėliukę paslepia ru-giuose ir nueina gyvulius daboti. Davatkos atėjusios prie sudurymo tvoros, nieko neranda. Šitoks davatkų bandymas patirai kas darosi prie sudurymo tvoros nepavyko nors ir ke-lėtą kartų bandė.

(Užbaiga Bus)

daryti skaudžių skaudžiausių eroplanas, kuris tol lekia aug-tautos dvasiai kompromisų (ku-rie nemaža užgavo ir amerikie-čius). Štai čionai amerikiečių moralinės ir materialinės para-nos svarbumas, kad pradų ko-voje, jie visur rėmė tautinį pra-dą.

Kai kurie nusiminėliai sako, kad amerikiečiams nusibodo šelpti aukoti, bet tai netiesa. Tėvynės reikalai ne Aigipto piramida, kuri vieną kartą pa-statyta stovi per amžius, bet

Nuo pleiskanų
Naudok

Ruffles

Vladas Putvinskis.

LIETUVIAI AMERIKOJE

ROCKFORD, ILL.

Margumynai.

Sausio 1 d. SLA. kp. laikytame susirinkime, be kuopos nuo duogniai aptartų įvairių bėgančių reikalų, nutarta ir surinkta \$15.85 kaip auka Dėdės Šerno paminklo statymo fondui. Tai labai maloni ir didžiulė pagirtina viena visuomeninė pareiga atlikti. Tačiau mums dar viena „spraga“ kultūros srytų reikėtų butinai užverti, tai prisidėti prie Dr. Jono Šliupo leidžiamų raštų Higiena ir Medicinos Istorija. Čia ne auka, bet prenumerata užsakydamas gerų knygų. Tuo mes nesubiednėsime, atpenč, praturtėsime. nes iš knygų pasimokysime sveikatai gyventi ir ką medicinos mokslas davė žmonijai dašiznosime.

Buvo laikai, ir tai dar visai netolimoj praeity, kuomet L. D. S. A. 5 kp. sudemoralizuotoms moterėlėms kunkuliavo nepaprastas karštis, ir užsikrėtę komunizmo upu, vienam laikytame susirinkime, kuriame įvyko apkalbėjimas rengiamo vakaro programos, buvo kartu prisiminta apie reikalingumą užkviesti dainininkę B. Šimaitienę dalyvauti programme. Tačiau didelė didžiulė neva „progresiščių“ sušunka: „ne, reikia, nereikia tos „buržujos“, kad mūsų programme dalyvautų.“ Bet štai, kuomet tos pačios regresistės pradėjo kirti plaukus ir dėvėti trumpus sijonėlius, tai matyt kartu joms išgaravo ir tas komunizmo idėjų karštis, nes dabartiniam laike netik kad užkvičia B. Šimaitienę dalyvauti programme, bet dar ir pasistengia publikai mandagiai perstatyti; girdi, da bar dainuos ponė Šimaitienė, o draugė Plukienė akompanuos pianu. Bet tuo būdu viena moterėlė šiaip-taip pavyko priskalbinti ir prirašyti į viršminėtos kuopos narių skaitliu. Na, o jau ta moteris, tai tikrai yra buržuja, ne tik kad jau išsiveždus, bet ir aplamai iš viso gyvenimo aplinkybių. Tada da bar viskas turi but jau gerai. Mat yra sakoma, kaip tu žmogau nestraksėsi, bet galva dangaus nepradursi. Taip yra ir su mūsų komunistais. Jie neva bandė „didelias“ šuolias straksėti „pirmyn“, o dabar vargšai dideliais šuoliais vėl žingsniuuoja atgal. Tai tau Jurguti ir devintinė!

SLA. 77 kp. laikytame priešmetiniam susirinkime, besirengiant prie centro viršininkų nominacijų, tulas pilietis susiradęs cigonišką drasą atsistojęs perskaitė komunistų sąrašą ir, pagaliaus pareiškė: girdi, jis patariąs tik tuos žmones nominuoti į SLA. centro viršininkus. Well... jeigu to piliečio rekomenduojami tavorščiai į SLA. centro viršininkus yra to kio pat liurbiai kaip kad pats pilietis, tai jau išanksto yra pakankamai aišku, kad jie S. L. A. organizaciją nuvarytų į bankrutą.

„Tėvynės“ Report.

WOODLAWN, PA.

Miestelio Augimas.

Šitas miestelis pradėjo gyvuoti 28 metai atgal. Žmonių jame gyvena 25,000. Ant Ohio upės tiltas pabudavotas 1927 m. Tiltas suvienijo du miestelius Woodlawn ir Ambridge. Tiltas atidarytas gruodžio 29 d. Šalia Woodlawn miestelio yra miestas Aliquippa. Gyventojų turi 6,000. Šituos du miestelius norima suvienyti į vieną. Kurio vardu suvienytas miestas bus vadinamas, dar nežinia. Planavimai įvyks sausio 24 dieną.

Piekaitis.

DETROIT, MICH.

Koncertas.

Sausio 2 d., Lietuvių svetainėje, Lietuvių Operos Draugija davė koncertą. Programą visą išpildė viršminėtos draugijos nariai, vadovaujant gerb. kompozitoriui Mikui Petrauskui.

Ta draugija dar visai nesena suorganizuota, bet reikia stebėtis, kad taip greit ji tiek toli nužengė muzikos srityje. Programas susidėjo iš muzikos ir dainų, ir visi neprastčiausiai savo užduotis atliko. O p-lė Sophia Žukauskaitė su savo maloniu soprano balseliu tiesiog sužavėjo klausytojus. Turiu pasakyti, kad p-lė Sophia Žukauskaitė, jeigu nepatingės ant toliaus lavintis, bus detroitiečių žvaigždė.

Svečias.

CRESSON, PA.

Iš Pensilvanijos Anglikasių Kovos Lauko.

Yra gerasidžių žmonių ir iš turtingųjų klesos, kurie remia streikierius. Taip, krutamųjų paveikslų teatras Rivoli 22 d. gruodžio paauskavo streikieriams du perstatymu — po pietų ir vakare.

Taipgi pagarsėjęs šioje apylinkėje radikalus Powers Hapgood, kuris simpatizuoja streikieriams ir kovoja su kapitalizmo sistema, pasiremdamas ant socializmo principų, padovanojo streikieriams visą vagoną groserio (valgomųjų daiktų kenuose). Šis senis Hapgood yra tėvas to Hapgoodo, kuris laike Sacco ir Vanzetti bylos buvo areštuotas Bostone, kaip Sacco-Vanzetti simpatizatorius.

Ponia Donley iš New Yorko miesto, viešėdama pas Hapgoodą, paaukojo streikieriams 200 dol. pinigais ir pasižadėjo ateity streikierius remti. Be to, ta pati ponia Donley nupirko 35 poras marškinių ir 75 poras čėverykų, kuriuos išdalino streikierių vaikams Cressono apylinkėje.

Ponios Smith ir Comman darbos komitete, rinkdamos aukas pavalgydinimui alkanų streikierių Kalėdų dienų. Cressono biznierių gelbėjo šitam komitetui visokiais būdais. Streikieriai yra dėkingi visiems žmonėms, kurie teikia jiems kokią nors pagalbą jų sunkioje kovoje su begalėstiniais išnaudotojais.

Pasaulio Vergas.

WILKES BARRE, PA.

Kalėdų Nelaimės.

Mirė čia viena iš senesnių ir pirmutinė lietuvė Georgetowne — A. Stanaičiūtė-Lukoševičienė, 654 E. Northampton St. Palaidota su bažnytinėmis apeigomis parapijos kapinėse George towne.

Mirė nuo naminukės „Tony Smith“, 55 metų, ukėje P. S. Joyce; jis yra išbuvęs ukėje apie aštuonis metus. Neturėjo čia jokių giminių ir gyveno vienas sau pašiurėj. Kažinai nuėjė jo atlinkyti ir ukį, rado jį gulint ant grindų su perpiautu kaklu ir šalia rasta numesta skustuvas. Po tyrinėjimo, pripažintas kad nuo maminukės naminukės galą gavo. Palaidojo Pittstono klebonas liežurių parapijos kapinėse su bažnytinėmis apeigomis; buvo rodo išvirtėlis, nes iš vardo pasidarė italas, iš pavardės — vokietis ar anglas — „Tony Smith“.

Gatvekaris užmušė B. Vitkauską, 49 metų nuo Port Blanchard, kučių dieną po pietų. Užmušė tutomobilis lietuvių ir pabėgo, Wyominge; bet yra numatytas jo numeris ir tikima

Amerikos Amatai

Nelabai senai Amerikos žmonės rupinosi įvesti gyvenimo reikmenis. Kadangi piešiniai, stovyklų statymas ir puikūs triobėsiai nėra butinai reikalingi gyvenimui, todėl amatai pirmiausia išsivystė.

Per ilgą laiką dirbėjai stiklinių reikmenų, laikrodžių, rakandų, kalviai, audėjai ir puodžiai turėjo būti patenkinti su išdirbimu labai paprastų daiktų ir negalėjo kreipti atydos į grožybę. Bet su Amerikos kolonistų paturtėjimu, jie pradėjo reikauti ne tik naudingų, bet ir labai gražių daiktų.

Kolonijose (kaip Suv. Valstijos toms dienoms vadintos), stiklinių reikmenų išdirbimas buvo pirmiausias amatas ir stiklas buvo pirmas išdirbtas produktas išsiųstas į kitas šalis. Garsiausias stiklinių reikmenų išdirbėjas buvo William Steigel iš Pensilvanijos.

Sidabrinų daiktų išdirbimas buvo antras amatas išsivystyti šioje šaly. Šita industrija pilnai išsivystė Bostone po Paul Revere, kuris istorijoj žinomas, ir kurį eilės „Vidurnaktinė Kelionė Paul Revere“ išgarsino per amžius. Paul Revere buvo netik jokiškas tos neužmirštinios kelionės, bet buvo Amerikos garsiausias sidabrakalis.

Tomis dienomis išdirbimas indų ir daiktų iš angliško cino buvo populiariausias už sidabravimą, bet industrija beveik sustojo 1840 metuose.

Laikrodžių industrija buvo koncentruota Connecticut ir Massachusetts valstijose, kur Thomas ir Willard šeimos per ilgą laiką buvo pirmieji Amerikos laikrodžių gamintojai. Kad nors Willard šeima senai sustojo daryti laikrodžius, bet dar šandien įvairios firmos gamina laikrodžius, kurį Simon Willard išrado.

Devyniolikto šimtmečio pirmojo daly, namų rakandus dirbo Duncan Phyfe New York, William Savery Philadelphiaj ir John Goddare Newport, Rhode Island. Ir tų firmų rakandai buvo toki puikūs, kad galima lyginti su Europos geriausiais šios rūšies išdirbiniais.

Molinių indų industrija nebuvo labai pasekminga, nes kolonistai mėgo vartoti labai gražius iš Anglijos ir Chinijos

surasti žmogžudą. Pas užmuštąjį rasta tikrai mokesčių kortelė — No. 11 Colliery Lehigh, Wilkes Barre Coal Co. U. M. W. of A. — Vincas J. Masidonis ar Maciunis; sunku buvo suskaičiuoti jo pavardę, nes buvo labai supurvinta jo kortelė. Parašyta tautystė, kad esąs lietuvis. Valstijos policija greitai ėmė ieškoti, kur gyveno, ir numatoma, kad yra iš Kingstono.

Tai vis Kalėdų nelaimės.

Nienių Jonas.

LEE PARK.

Iš Piliečių Klubo.

Lietuvių Laisvės Piliečių Klubas įsteigtas rugpjūčio 1 d., 1909 m. Į Klubą priimami tik lietuviai Suvienytų Valstijų piliečiai, bet gali prigulėti ir nepiliečiai, sutinkanti už metų išsiimti pirmas pilietiškas popieres.

Klubas moka ligoj \$6.00 savaitėje ir pomirtinėms \$100.00. Narių turi neperdaugiau, apie 40, bet yra darbėčių narių. Kas metai klubas surengia baidelių del padidinimo išdo.

31 d. gruodžio klubas turėjo balių; pelno liko \$54.79. Klubas išdė yra apie \$800.00.

Klubo susirinkimas įvyko 1 d. sausio. Nutarta numazinti įstoimą per pusę bėgy 3 mėnesių.

St. Žukauskas.

partrauktus indus ir visokius bliudus.

Mašinerijos įvedimas padarė žymių permainų. Fabrikai pastatyti, darbai padalinti, darbo valandos nustatytos ir trumposnės, algos augstesnės. Vienas darbininkas netur visą darbą atlikti.

Šandien stiklinių prekių industrija yra labai svarbi. Amerikos nuparvuotas stiklas labai gražus ir skirtingas. Louis Comfort Tiffany, sunus įsteigęs garsios Tiffany brangakmenių kompanijos pagamino „Tiffany“ langus. P. Tiffany skaitomas Amerikos garsiausias amatninkas.

Kad nors Amerikos dvidešimtiniam šimtmetį sidabrakaliai ir auksoriai dirba organizacijoms, kaip tai garsiai Gorham

kompanijai ir Tiffany kompanijai, New Yorke, bet visi tie darbininkai atlieka kuopukiausių darbą.

Nors šandien ir neturime tokių laikrodžių, kokių prieš šimtą metų produktavo Seth Thomas, bet laikrodžių išdirvystė žymiai progresuoja. Šandien laikrodžių dalys yra vienodos ir įvairios dalys yra mašinų gaminamos. Kad nors per daugelį metų laikrodžius darė amerikiečiai, bet pastaruoju laiku, daugelis patyrusių šveicarų atvyko Amerikon gaminti laikrodžius amerikonišku būdu, kuris budas ištikrųjų pradėtas šveicarų ir vėliaus atgabentas Amerikon.

Šandien labai daug svetimšalių dirba prie Amerikos amatų.

FLIS.

GARSINKITES „TEVYNEJE“

AISOPO PASAKOS

Didelė knyga 360 puslapių, 110 paveikslų, 301 pasakų. Tinkami pamokymams seniems, jauniems ir mažiems. Popieros apdaruose tik \$1.25

„TEVYNES“ ADMINISTRACIJA

307 W. 30-th St., New York, N. Y.

T E M Y K I T E !

Didelis 548 Pusalpių Puikiai Paveiksluotasis Veikalas Antgalviu

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje

ISTORIJA

Tai yra netik istorija didžiausios pažangos mūsų fraternalės organizacijos, bet tai yra beveik visų Amerikos lietuvių istorija, nes joje pakliudma ir plačiai aprašoma mūsų visuomeniški santykiai išsivijoje — Juo veikiau tą veikalą užsisakysite, tuo greičiau apsipazinsite su Amerikos lietuvių istorija.

Kaina \$1.50

Drutame apdare \$2.00

Reikalaudami, kreipkitės į „Tėvynės“ ministraciją šiuo adresu

“TEVYNES“ ADM

307 W. 30-th ST., NEW YORK

JAUNUOLIŲ MOKYKLOS RANKVEDĖLIAI

ABC. Skaitymo-Rašymo pradžiamokslis. Sutaisė J. Damijonaitis. Pati pirmutinė knyga mokanti lietuviškai skaityti ir rašyti. Trečia ir vėliausia laida 35c.

VAIKŲ DARŽELIS. Skaitymai antriesiamos mokslo metais. Sutaisė J. Damijonaitis. Tai knyga, vartojama po ABC 75c.

GRAMATIKA Lietuvių Kalbos. J. Damijonaitis. Vadovalis mokykloms pirmutinė gramatikos klasai. Trečias pataisytas leidimas 75c.

SKAITYMAI Lietuvių Kalbos Pamokoms. Sutaisė P. Klimas. Penktas išleidimas. Knyga, vartojama skaitymui po Vaisių Daržo augstiesnės klasoms \$1.00

KRAŠTO MOKSLO SKAITYMO RINKINYS. Sutaisė J. Damijonaitis. Knyga, vartojama augstiesnės klasose susipažinti su Lietuvos istorija, geografija ir žmonių gyvenimu bei veikėjais. Kaina 75c.

V I E N Y B Ė

193 Grand Street

BROOKLYN, N. Y.

TIKTAI SLA. Kuopoms

SLA. Ženkleliai-guzikėliai

MOTERIŠKI SU SPILKUTĖMIS TRIJŲ RŪŠIŲ:

Dideli auksiniai po \$1.50, mažesni auksiniai — po \$1.00; paauksuoti — po 50c. Duodant užsakymus mažiau kaip ant vieno dolerio, reikia prisiųsti 10c. persiuntimo registruoto laiško.

Dideli Auksiniai, naujo stiliaus po \$1.50
Mažesni Auksiniai 1.00
Paauksuoti50

VYRIŠKI SU ŠRUBELIAIS TRIJŲ RŪŠIŲ:

SLA. kp. antspaudos-pečėtis

Guminės Antspaudos su atramento paduškėle — po \$3.00
Geležinės Pečėtis, išpaudžiamos į popierą \$6.00

SLA. kvitų ir orderių knygelės

Orderių knygelės išmokėjimams — po 50c.
Kvitų knygelės pinigų priėmimui — po 50c.

SLA. mokesčių-rekordų knygos

Liuosų lakštų sistema su drutais audimo apdara su raktu ir 50 lakštų parsiduoda tikrai už \$2.00.

Siunčiant pinigus į Centrą reikia siųsti kartu su narių mėnesinėmis mokesčiais, pažymint ant mokesčių lakšto paliktos tuščios eilutės, už ką pinigai prisiunčiami.

Kiekviena kuopa privalo pasirupinti insigyti viršui pabriežtus kuopoms butinai reikalingus daigtus.

MONEY ORDERIAI turi but išrašyti ant Lithuanian Alliance of America, o mokesčių mėnesinius raportus (blankas) su pinigais siųsti sekančių adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30-th Street
NEW YORK, N. Y.

VIETINĖS ŽINIOS

P. L. M. BLAŽAUSKAITĖ,
soprano-solistė iš New Britain, Conn., kuri
dainuos SLA. Aštunto Apskričio didžiuliam
Koncerte, vasario 12 dieną, Klaščiaus salėje,
Maspethe.

VISI RUOŠIASI KON-
CERTUI.

Susivienijimo Aštuntas Apskritis tikrai džiaugiasi, galėdama New Yorko apylinkių lietuviškajai visuomenei perstatyti p. l. M. Blažauskaitės savo pirmame metiniame koncerte, vasario 12 dieną, Klaščiaus salėje, Maspethe. Tai yra viena iš pažymiųjų Naujosios Anglijos dainininkių.

Dainuodama koncertuose „Varpo“ Dr. Jai New Britaine, taipgi koncertuose Hartforde ir kituose Conn. miestuose, ji publiką sužavėjo savo balsu, savo dainomis ir estetika. Vieną metų, minint Lietuvos Nepriklausomybės sukaktuvę, kada ji dainavo, tai amerikonas miesto New Britain majoras ir jo draugas negalėjo atsistebėti p. l. M. Blažauskaitės dainavimu.

P. l. M. Blažauskaitė New Yorko ir Brooklyno publikai pasirodys pirmą sykį ir tikimės ta publika ją pamylės, kaip ji yra mylima po visą Conn. valstiją.

Tikėtai j. SLA. 8-to apskričio koncertą jau parduvinėjami. Ar jau turite nusipirkti? Gaujami „Tėvynėje“.

Rengėjai.

PADEKOS ŽODIS BRO-
OKLYNIECIAMS.

Prašau man leisti jus gerb. laikraščio skiltyse išreikšti gilią padėkos žodį visiems mano scenos darbo bendradarbiams ir rėmėjams, kurių palankumas padėjo man įvykdyti „Aušros Sunų“ ir kitų veikalų pastatymą Brooklyne.

Su gilia, tikra pagarba,
Stasys Pilka.

Prie progos p. Pilka rašo, kad nuykęs svetingon Chicago pasijuto tarsi namo parvykęs. Apsistojo svetinguose Biežių namuose ir tuojaus ėmėsi darbo „Tuščių Pastangų“ pastatymui scenon. Nors tai yra milžiniškas veiklas, kuriam reikalinga keliasdešimt gerų vaidintojų, bet didžiulę Chicagoj nėra didelio vargo surinkti tinkamas personalas ir tokiu veikalu suvaidinti. Todėl p. Pilka ir džiaugiasi, kad jau baigiama rinkti personalas šitos milžiniškos p. Vaidino komedijos scenon pastatymui. Linkime geriausios kloties p. Pilka besiduriant su čika-giečiais.

INTELEGTIJOS
VEIKIMAS.

Lietuvių Alumnų ir Studentų Klubas laikė savo susirinkimą gruodžio 26 d., 1927 m., D-ro Paulionio namuose. Šis susirinkimas turėjo dvi dvi dalis: pirmąją, kurioje dvasia ir idealai šio klubo yra visų Amerikos lietuvių studentų dvasia ir idealai ir todėl tas pagelbsti taip sparčiai klubui augti. Studentai, norintieji pastoti klubo nariais, taipogi ir svečiai maloniai priimami j. š. susirinkimą, kaip lygiai bus maloniai priimami ir j. sekančius klubo susirinkimus. Tarpe svečių dalyvavo artistas S. Pilka, SLA. Sekr. p. l. M. Blažauskaitė, ristikas P. Gansonas. Gerbiama svečiai komplimentavo musy klubą kaip idealę draugingumo organizaciją ir ypatingai delto, kad klubo narių tarpe pasireiškia tvirtas patriotiškumas linkui Lietuvos.

Istikrųjų reikia stebėtis tuo dideliu skaitliu lietuvių kolegijų studentų ir profesionalų, kuriuos šis klubas jau pajėgė sutraukti krūvon, nors tik kolegijų studentai ir kolegijas baigusieji profesionalai yra priimami j. klubą. Po susirinkimo visi linksmi ir maloniai šventė Kalėdų šventes.

Sekantis susirinkimas bus laikomas lietuvių kalboje, kuris įvyks sekmadienį, sausio 29 d., 1928 m., 3 val. po pietų, 267 Sumpter St., Brooklyne. Visi kolegijų studentai ir baigusieji kolegijas profesionalai prašomi dalyvauti.

Sekretorius.

LIETUVOS ATSTATYMO
B-VES SUSIRINKIMAS.

Sausio 10 d., Cornish Arms Hotel svetainėje, New Yorke, įvyko Lietuvos Atstatymo Bendrovės šerinkinių metinis susirinkimas, kuriame dalyvavo burelis šerinkinių, atstovaudami nemažą balsų. Tačiau kvorumo nebuvo ir daugiau balsų truko kvorumo sudarymui, negu buvo šiame susirinkime atstovaujama.

Apkaltė bėganti Bendrovės reikalai ir peržvelgus metinę apyskaitą, kilo kritika viršininkams, kad mažai kas yra veikama. Sekretorius p. A. B. Strimaitis paaiškino, kad nėra liuosų pinigų didesniai apyvartai daryti, nes beveik visas kapitalas yra sudėtas į nejudomą nuosavybę. Paaiškėjo, kad Bendrovės vardu yra užvesta

byla su tula apdraudos kompanija, kuri atsako už padarytus nuosavybei nuostolius delei kasimo 8-tos Ave. urvakelio (subway). Mat Bendrovės namas gerokai apgrįstas, kuomet kasant minimą urvakelį buvo šaudoma pasitaikiusi toje vietoje uola.

Perrinkta trys direktoriai, kurių laikas jau pasibaigė. Naujai perrinkti direktoriai yra: A. S. Trečiokas, J. N. Varnas ir Bureika. Bendrovės šerinkiniu, vieton buvusio apietikimko p. V. Lazdyno, šiemet išrinkta p. J. N. Varnas, kuris gyvena New Yorke. Bendrovės sekretorium po senovei pasiliko p. A. B. Strimaitis.

Šerinkinas.

SVEČIAI SLA. CENTRE.

Užperėtos savaitės pabaigoje lankėsi SLA. Centre ir „Tėvynės“ Redakcija. SLA. Izdėninkas p. Paukštis. Kilus tu liams skubiems organizacijos reikalams ir taipgi asmeniniams reikalais p. Paukštis išbuvo New Yorko porą dienų ir atlikęs visus reikalus skubiai išvyko į namus.

Pereitą savaitę aplankė SLA. Centrą ir „Tėvynės“ Redakciją sekami veikėjai: S. Kišonas iš Barrington, N. J., K. Liutkus ir J. Valinskis iš Baltimore, Md., V. M. Čekanauskas iš Hartford, Conn., J. Valaitis iš So. Boston, Mass., su savo draugu brooklyniečių p. Bernotu, kurie abudu nesenai atvykę iš Lietuvos. Dabar p. Valaitis eina Sandaros generalio organizatoriaus pareigas ir važinėja po Sandaros kuopas, kad visą veikimą sudėtinus ir sutvirtinus. Kuomet apvažinėję bent rytines valstijas, tuomet užims „Sandaros“ administratoriaus ir sekretoriaus vietą.

SNYDERIENĖ IR GRAY
NUŽUDYTI.

Sausio 12 d., 11:04 val. naktį, Ossining kalėjime, pasodinta elektros kėdė ir nužudyti Ruth Snyderienė, o dešimtis minučių vėliau jos meilužis Henry Judd Gray. Kaip jau skaitytojai žino, kad ši pora teismo apkaltinta (jiems patiemis prisipažinus) nužudyti Snyderienės vyro Alberto Snyderio kovo 20 d., pereitą metų.

Dabar paaiški, kad pati Snyderienė bandė net septynis kartus nužudyti savo vyrą, bet vis nepavykė, todėl pagaliau pasisaukė pagalbon savo meilužį Gray ir kuomet Snyderis savo namuose užmigo, sudaužyta jam galva ir paskui vielomis užsmaugė. Iki pat baismės išpildymo valandos pasmerktųjų advokatai dėjo visas pastangas juos išgelbėti nuo mirties. Bet išmėginus visas galimybes nieko negelbėjo ir turėjo užmokėti savo gyvybėmis už atimtą nelaimingam vyrui gyvybę.

Elektros kėdė eidami abudu meldėsi prie Dievo. Snyderienė eidama pirmutinę nužudymui kartojto maldos žodžius ir kuomet jau buvo prieštis prie kėdės ji vis kalbėjo: „Jėzau pasigailk mano sielos. Atleisk jiems, Tėve, nes jie nežino, ką daro, — atleisk, Tėve, mano nuod...“ ir nutruko jos žodžiai, nes 2,200 voltų elektros srovė surakino jos kūną ir už trijų minučių nelaiminga moteris jau buvo negyva. Taip baigėsi nelaimingos Snyderienės šeimos tragedija, kuri ilgai jaudino silpną nesnių dirksnių žmones ir spaudė tiek daug apie tai prirašė.

JUBILĖJAUS EKS-
KURSIJA 1928 M.

10 metų Jubilėjus nuo pasikėlimo nepriklausomybės Lietuvos Respublikos pasauliui. Sekantį gegužės mėn. Lietuvoje bus rengiama didžiausios iškilinės paminėjimai tos atgimimo linksmos dienos.

Tukstančiai lietuvių rengiasi į Lietuvos Jubilėjų iš Jungtinių Valstybių sekantį pavasarį, kad aplankytų savo tėvynės patrio-

tinę šventę.

Baltijos Amerikos Linija, kuri yra vienintelė tiesioginė linija tarp Amerikos ir Lietuvos prieklauskos Klaipėda, per kurią yra rengiamos Jubilėjaus Ekskursijos sekančių organizacijų: S. S. „Lituanija“ Balandžio-April 17, — Cineova Motion Pictures Corp. (Lietuvių Judamų Paveikslų Korporacija).

S. S. „Estonia“ Gegužės-May 2 d., „Vienybė“.

S. S. „Lituanija“ Gegužės-May 29 d., Lietuvių Darbininkų Sąjunga.

S. S. „Estonia“ Birželio-June 16 d., Lietuvos Vyčiai.

Visi laivai Baltijos Amerikos Linijos yra gerai aptarnaujanti keleivius; geras maistas, lietuvių tarnautojai ir pavyzdingas švarumas. Visiems keliaujantiems bus duodamas geriausias prižiūrėjimas ir oficialiai Kompanijos, kartu su atstovais iš įvairių organizacijų Lietuvos, padės keleiviams Klaipėdoje tvarkiai pasiekti saugumą. Marnantieji dalyvauti Jubilėjaus iškilinėse viršminėta ekskursija kreipkitės prie savo agento arba tiesiai į vieną iš viršminėtų organizacijų, kad tuojaus galėtumet pradėti rūpintis visais reikalingais dokumentais ir kad laikui atėjus viską turėtumet tvarkoj. Pirmieji pasirinks geresnes vietas laive.

SLA. 332 KUOPOS
SUSIRINKIMAS.

Ketvirtadienio vakare, sausio 12 d. įvyko SLA. 332 kuopos mitingas, Richmond Hill. Perrinkta kuopos valdyba, kurioi pateko: pirm. L. Bobonis, vice-pirm. J. Augustinas, prot. rašt. M. Batvinis, fin. rašt. ir org. J. Raščius, išd. Juozas Batvinis.

Kuopa jau turi apie 30 narių ir nuolat auga. Nutarta atidaryti SLA. varde mokyklėlę, sausio 15, name gerai brooklyniečiams žinomų gerų namų statytojų, Batvinis Bros., 10739 — 115-th St., Richmond Hill.

Apkaltė kuopos reikalai ir baltijos rengimas; bet, pasirodžius, kad parengimų yra ištisios iki užgavėnių, nutarta baltijos klausimą atidėti iki po Velykų.

Kor.

SPORTAS

SHARKIO-HEENEY
KUMŠTYNĖS.

Praeitame panktadienį, sausio 13 d., Madison Garden, New Yorke įvyko Sharky-Heeno kumštynės. Spektaklio pasižiūrėti susirinko virš 16,000 žmonių. Kumštynės turėjo but gana žingeidžios, nes susikibo du sunkiojo svorio kumštininkai, kurių laimėtojas turėjo but suporuotas su čempionu Tunney.

Kumščiūti buvo nuskirta 12 rundų. Abu kumštininkai kumščiavosi gerai. Žiūrėtojai bet gi pripažįsta, kad musų Sharkis delei nežinomų priežasčių nesikumščiojo taip, kaip turėjo kumščiūti ir neparodė tos savo galybės, kurią rodė pirmiau įvykusiose kumštynėse — su Gafrey, Wills (juodukais), McTigue, Maloney ir net Dempsey, su kuriuo kumštynes, delei neteisingų pastarojo smugių, pralaimėjo. Vienok kai kurių laikraščių reporteriai sako, kad šarkiui priklausio 8 rundai ir todėl laimėjimas turėjo but jam pripažintas; kiti laikraščiai sako, kad šarkiui priklausio 6 rundai, 4 lygiomis ir tik 2 Heeney ir todėl dar kartą kumštynės laimėtoju turėjo but pripažintas šarkis. Bet, kumštynės pripažintos be pasėkmių (draw).

Kumštynės užsibaigus ir paskelbus pasekmes, publikoje kilo didelis nepasitenkinimas delei neteisingo nuosprendžio. Bet prieš vėją nepapusi — tei-

sėjai ir prižiūrėtojas (referee) pasakė, taip ir turi but.

Kaip paprastai po kumštynių, taip ir šiuo sykį eina visokių kalbų. Daugelis kalba, kad šarkis nesikumščiojo taip, kaip galėjo kumščiuotis ir buk tai jau išanksto jam buvo įsakyta Heeno nenumušti; kiti daro išvadą, kad šarkis apie savo priešininką mažai manęs, nesirėngęs prie kumštynių ir todėl negalėjo jo numušti. Daugelis sportininkų visviena duoda šarkiui pirmenybę ir stato jį augštoje vietoje kaip galy pugalistą.

Sakoma taip, kad kumštynių rengėjas Rickardas šiose kumštynėse nesuradęs tinkamo Tuntui oponento. Bet gi yra kaltu, kad birželio mėnesį šarkis bus suporuotas su čempionu Tunney ir kumščiuosis už pasaulinį čempionatą.

Šios kumštynės šarkiui davė arti \$50,000 įeigų. Žinoma, promoteris Rickard laimėjo kur kas daugiau.

ANT PARDAVIMO

Parduodu savo krautuvę už prieinamą kainą, kurioj laikoma pento, kambaryų sienoms pagražinimui gražių popierių, kiljonų, peisto, įvairių brūšių, aliejaus, tarputo ir daugelis smulkesnių dalykų. Biznis gerai išdirbtas lietuviams apgyventoj geroj vietoj. Greito pardavimo priežastis, sunki ligos. Kurie mylėtų įsigyti tokios rusišs gražią krautuvę, tuojaus kreipkitės pas

WM. ZIMTRAVIČIA,
28 Hartford Ave.,
NEW BRITAIN, CONN.
Tel. 8393.

Parsiduoda bučernė ir grosernė sykiu su gyvenamu namu geroje bizniškoje vietoje. Biznis išdirbtas ir pelningas.

Kreipkitės asmeniškai arba laiškais:

J. SEKYS,
177 Park St., Hartford, Conn.

Del Silpnų, Drebančių
Sunkusių Nervų

Nuga-Torė duoda naują stiprumą, patvarumą ir jėgą silpnoms, drebančioms ir sunkioms nervoms ir atnaujina veidumą ir energiją nusilpusiems gyvybės organams. Per daugiau kaip 35 metus jis atnešė stiprumą, laimę ir ilgesnį gyvenimą milijonui su viršum vyrų ir moterų. Nuga-Torė buduoja, stiprina kiekvieną organą ir kuno funkcijas. Jis yra specialiai veiklus prašalime pilvo virškinimo būdų, kroniško užkietėjimo, prasto apetito, skaudėjimo galvos, svaigulio, koftumo, inkstų ar tulžies erzinimo, gležnų kepenų ir tam panašių būdų paeinantių nuo nupulio abelos padėties. Jį parduoda visi aptiekoriai su pilna garantija, kad užgavėdins arba sugrąžins pinigų. Žiūrėk, kad išvartumėi bonkute šlaidien ir atgaumėi savo sveikata, stiprumą ir jėgą.

Reumatizmas sausgėlė

Nesikankykite savęs skausmais, Reumatizmu, Sausgėlė, Kaulų Gėlimu, arba Mėšlungiu — raumenų sukimui; nes skaudėjimai naikina kuno gyvybę ir dažnai ant patalo paguldo. CAPSICO COMPA UNDMOSTIS lengvai prašina viršminėtas ligas; mums šiandien davė žmonių siūnia padėkavones pasveikė. Kaina 50c., per pašta 55c. ar dvi už \$1.05. Dukart tvirtesnė 75c. Knyga: „ŠALTINIS SVEIKATOS“, augalais gydytis kaina 50 centų.

JUSTIN KULIS

3259 South Halsted Street,
CHICAGO, ILL.

I ir II
LIETUVOS

per BREMENĄ
ant didžiausio ir greičiausio
Vokietijos laivo
COLUMBUS
ARBA ANT KITŲ LAIVŲ
ŠIOS LINIJOS
TIKTAI AŠTUONIUS DIES
NOS ANT VANDENS
Puiki trečia klasa — Tikrai
kajutos.
**NORTH GERMAN
LLOYD**
32 Broadway, New York
arba prie vietos agento.

GARSINKITĖS „TEVYNĖJE“

Tel. Empire 7365
Dr. F. MATULAITIS
322 Holbrook Ave.,
DETROIT, MICH.
Valandos:
12-3 p. m. ir 6-8 p. m.
Ultravioletinė šviesa. Diathermia

Paieškojimai

10 DOLERIŲ DOVANŲ

tam, kuris praneš man apie likimą Jakulio Antano, ar jis gyvas ar miręs. Jis pribuvo į šią šalį 33 metai atgal. Jis yra kolieka ant dešinės kojos. Iš Lietuvos paeina: Radžių kaimelio, Alytaus valsčiaus ir apskričio. Girdėjau kad jis gyvenęs Conn. valstijoje ir dirbęs akmenų dirbuvė 1901 m. Vėliaus gyvenęs Brockton, Mass.

Aš esu jo giminaitis

JURGIS ADAMAVIČIA,
75 Lee Park Ave.,
WILKES BARRE, PA.

Kuomet „VOTYS“, ispirovimai, žaidzos ir tt. atsitinka **BEAR BRAND SALVE** (Grob-
lewski'o) palengvina skausmą ir ištraukia
VOTIES SERDĮ j dvi ar tris dienas be jo-
kių spaudymų. Kaina 35c.
GROBLEWSKI & CO., Plymouth, Pa.
„TRAUKIA ir TRAUKIA ir TRAUKIA — tačiau lengvai.

“Sandara” už \$1.00 Visam Metui

Nuo gruodžio 20 d. iki 1928 m. sausio 20 d., tai yra per vieną mėnesį laiko „Sandara“ skelbia didelį

KALĖDŲ DOVANŲ VAJŲ

Atsižvelgdama į daugelį lietuvių Amerikoje šiuo tarpu sunkoką uždarbį ir norėdama, kad kiekviena lietuvių šeima gautų progos turėti savo tautišką demokratišką laikraštį, „Sandara“ rado galimybę per vieną mėnesį užsisakantiems papiginti kainą per pusę.

Tam tikslui išleisti Kalėdų dovanų čekiai \$1.00 vertės. Kiekvienas gavęs šį numerį, čekį iškišk ir pridėjęs \$1.00 atsiųsk kartu su čekiu Administracijai, gausi „Sandara“ visiems 1928 metams.

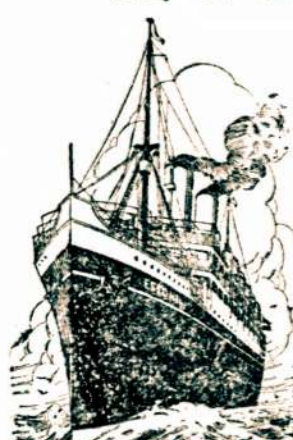
\$1.00 Kalėdų Dovana \$1.00

Užsirašančiam laikraštį „Sandara“ ant metų šis čekis skaitomas vieno dolerio vertės. Užsirašymo laikas nuo 1927 m. gruodžio 20 d. iki 1928 m. sausio 20 d. „Sandaros“ kaina metams \$2.00. Atsiųsk „Sandaros“ Administracijai tą čekį pridėjęs TIK VIENĄ DOLERĮ ir gausi laikraštį visiems metams. Šis čekis galioja vieną mėnesį nuo gruodžio 20 ligi sausio 20 d.

Užsirašančio pavardė
Numeris ir gatvė
Miestas, valstija
Rekomenduotas per

„SANDARA“, 327 E STREET, SO. BOSTON, MASS.

LIETUVIAI!!

BALTIKO AMERIKOS LINIJA

Tai vienatinė ir pirmutinė linija, kurios laivai plaukė STACIAI I KLAIPĖDA 1026 ir 1927 metais su burlais ekskursantų. Tėmkit šiu 1028 metų ekskursijas TIE-
SIOG I KLAIPĖDA ir prie jų prisidė-
kit. 13 anksto pasirūpinkit reikalingas popieras.

„LITUANIA“ — 17 Balandžio-April

Lietuvių Judamų Paveikslų Korp. ekskur.

„ESTONIA“ — 2 Gegužės-May

„Vienybės“ ekskursija.

„LITUANIA“ — 29 Gegužės-May

Lietuvių Darbininkų Sąjungos ekskursija.

„ESTONIA“ — 16 Birželio-June

Lietuvos Vyčių ekskursija.

KAINOS LAIVAKORČIŲ I
KLAIPĖDĄ:
Trečia klasa \$107.00
Ten ir atgal tikrai \$181.00
Turistinė III klasa \$122.00
Ten ir atgal tikrai \$203.50
Valdžios taksai atskirum.

LAIVŲ IŠPLAUKIMAI:

„LITUANIA“ Sausio 31
„ESTONIA“ Vasario 21
„LITUANIA“ Kovo 13

Žinom kreipkitės į vietos agentą ar j bendrovę
BALTIC AMERICA LINE
8 Bridge Street, New York, N. Y.

DABAR UŽSIRASYK

‘AMERIKOS LIETUVI’

AMERIKOS LIETUVIS, savaitinis laikraštis ramų pasiskaitymui, naudingų mokslinių straipsnių ir svarbiausių žinių, yra naudingas kiekvienam lietuviui. Kas jį užsirašys lapkričio ar sekančio gruodžio mėnesio bėgy, gaus gražių dovanų knygomis ir gražių sieninių kalendorių. Užsirašyk dabar, o turėsite naudingą laikraštį.

Reikalaujam agentų užrašinėti AMERIKOS LIETUVI, parduvinėk knygas ir gražias laiškam popieras.

Laiškus ir pinigus siųsdami adresuokite taip:

„AMERIKOS LIETUVIS“

14 Vernon Street, WORCESTER, MASS.